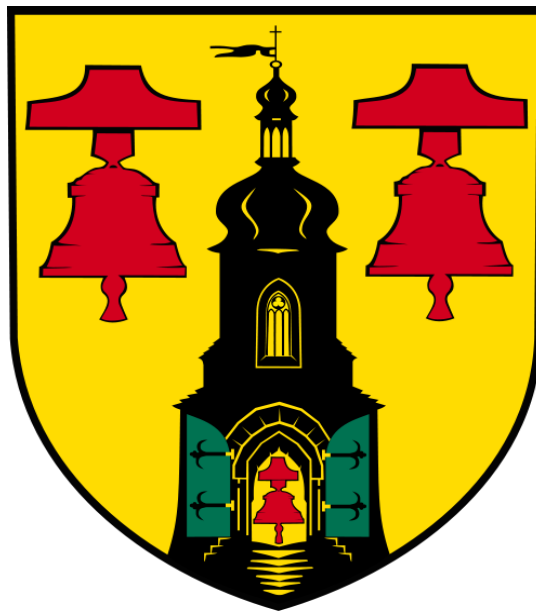

WÓJT GMINY PAKOSŁAWICE

S t u d i u m **uwarunkowań i kierunków** **zagospodarowania przestrzennego** **gminy Pakosławice**

Zmiana – tekst jednolity 2014r.

Załącznik nr 1 do uchwały
nr XLIII/377/14 Rady Gminy Pakosławice
z dnia 30 października 2014r.

2014

Zawartość

I.	INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	4
1.	Informacje formalnoprawne	4
2.	Zespół autorski	4
3.	Obszar opracowania	4
4.	Zakres opracowania	4
5.	Cele studium	5
6.	Forma studium	6
7.	Materiały wyjściowe	6
II.	POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY PAKOSŁAWICE W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM	7
1.	Położenie	7
2.	Powierzchnia, gęstość zaludnienia, sieć osadnicza	7
3.	Funkcje gminy	7
4.	Pozycja gospodarcza gminy	8
5.	Infrastruktura techniczna	8
6.	Systemy powiązań zewnętrznych	9
III.	CELE, SZANSE I PROBLEMY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY	10
1.	Cele i kierunki rozwoju gminy	10
2.	Szanse rozwoju	12
3.	Spoleczne problemy rozwoju	13
IV.	STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	20
1.	Główne funkcje gminy	20
2.	Struktura funkcjonalna miejscowości gminy Pakosławice	21
V.	UWARUNKOWANIA, KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	22
1.	Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego	22
2.	Obiekty prawnie chronione	23
3.	Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną prawną	25
4.	Lasy	25
5.	Obszary systemu ekologicznego "E"	25
VI.	UWARUNKOWANIA, KIERUNKI I ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH	26
1.	Podstawowe elementy dziedzictwa kulturowego i ich ochrona	26
2.	Zabytkowe układy ulicowe	28
3.	Cmentarze zabytkowe	28
4.	Stanowiska archeologiczne	28
5.	Parki krajobrazowe /w tym zabytkowe/ i obszary chronionego krajobrazu	29
6.	Wykaz zabytków architektury i budownictwa usytuowanych na terenie gminy	30
7.	Zakres ochrony konserwatorskiej	31
8.	Wykaz stanowisk archeologicznych usytuowanych na terenie gminy	31
VII.	UWARUNKOWANIA, KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI PRODUKCYJNYCH	33
1.	Kierunki rozwoju rolnictwa	33
2.	Kierunki rozwoju przestrzennego funkcji produkcyjnych pozarolniczych	36
VIII.	UWARUNKOWANIA, KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI	36
IX.	UWARUNKOWANIA, KIERUNKI ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA TERENÓW SPECJALNYCH	37
1.	Uwarunkowania i kierunki rozwoju i funkcjonowania terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym	37
2.	Uwarunkowania i kierunki rozwoju i funkcjonowania terenów specjalnych MON i terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym	38
3.	Uwarunkowania i kierunki rozwoju terenów związanych z ochroną przeciwpowodziową	38
X.	ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZABUDOWANYCH	38
1.	Zabudowa mieszkaniowa	38
2.	Zabudowa usługowa	40
3.	Tereny wymagające przekształceń i rewitalizacji	41
4.	Zabudowa przemysłowa	41
XI.	UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO OBSZARÓW OSADNICZYCH	42
1.	Kierunki rozwoju mieszkalnictwa	42
2.	Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej	42
3.	Kierunki rozwoju zabudowy lotniskowej	42
4.	Obszary wielofunkcyjne przeznaczone do realizacji nowych programów gminy	43

XII. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.....	43
1. Zasady i polityka gminy dotyczące systemu transportowego.	43
2. Kierunki i zasady funkcjonowania układu drogowego.	44
3. Ciągi dróg rowerowych.....	46
4. Kierunki zewnętrznych powiązań komunikacyjnych.	46
5. Komunikacja zbiorowa.	46
6. Zaplecze techniczne motoryzacji.	46
XIII. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	47
1. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej.	47
2. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.	47
3. Kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych.	49
4. Kierunki i zasady usuwania odpadów stałych.	52
5. Kierunki zaopatrzenia w gaz ziemny.	52
6. Elektroenergetyka.	52
7. Zaopatrzenie w ciepło.	53
8. Telekomunikacja.....	53
XIV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE.	54
XV. PROPOZYCJE ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	54

I. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

1. Informacje formalnoprawne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pakosławice, zatwierdzone zostało uchwałą nr XL/173/02 Rady Gminy Pakosławice z dnia 4 października 2002r.

Opracowanie zmiany studium podjęte zostało w oparciu o uchwałę Rady Gminy Pakosławice Nr XXXI/251/13 z dnia 30 października 2013r. zmieniającą uchwałę Nr XVII/103/08 z dnia 27 czerwca 2008r. zmienionej uchwałą Rady Gminy Pakosławice nr XXIV/143/09 z dnia 28 stycznia 2009r.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pakosławice została zatwierdzona uchwałą nr XLIII/377/14 Rady Gminy Pakosławice z dnia 30 października 2014 r.

2. Zespół autorski

Studium i zmiana studium sporządzone zostało przez Biuro Urbanistyczno-Architektoniczne „Arplan” sp. z o.o. Nysie.

Projektant:

mgr inż.arch. Tadeusz Pawlik

Współpraca:

mgr Zbigniew Ćwikliński
mgr inż.arch. Alojzy Tomiczek
mgr inż.arch. Wiesław Pólchłopek
inż. arch. Janusz Waligóra

3. Obszar opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice opracowano w aktualnych granicach administracyjnych. Studium obejmuje obszar o powierzchni 74 km².

4. Zakres opracowania

Studium uwzględnia wymogi wynikające z obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.)

Formę i zakres oraz procedurę sporządzenia zmiany studium dostosowano do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5. Cele studium

Podstawowymi celami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i zmian planów.

Równie ważnym celem studium jest również- promocja rozwoju gminy.

Cele powyższe wynikają bezpośrednio z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a pośrednio z innych ustaw oraz regulacji prawnych dotyczących kompetencji samorządów. W studium uwzględniono uwarunkowania wynikające między innymi z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, własności gruntów, jakości życia mieszkańców, zadań ponadlokalnych.

Niniejsza zmiana studium podjęta w oparciu o uchwałę Rady Gminy Pakosławice nr XXXI/251/13 z dnia 30 października 2013r. zmieniającą uchwałę Nr XVII/103/08 z dnia 27 czerwca 2008r. zmienionej uchwałą Rady Gminy Pakosławice nr XXIV/143/09 z dnia 28. stycznia 2009r. miała na celu wprowadzenie w szczególności terenów pod energetykę wiatrową oraz korektę uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego we wszystkich wsiach gminy. Przy zmianie studium uwzględniono ponadto zgłoszone wnioski oraz zatwierdzone i przyjęte przez Radę Gminy Pakosławice programy, strategie i plany rozwojowe oraz uwzględniono ustalenia obowiązujących planów miejscowych.

W ostatecznych rozwiązaniach zmiany studium uwzględniono ponadto stanowiska organów administracji państwowej i samorządowej uzyskane w trybie uzgodnień i opiniowania projektu zmiany studium. Przychylnie się do stanowiska Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i odstąpiono w tej edycji zmiany studium od wprowadzenia terenów pod energetykę wiatrową.

6. Przedmiot i zakres zmiany studium

Przedmiot i zakres zmiany studium obejmuje obszary oznaczone i ponumerowane na rysunku studium wg poniższego wykazu.

Nr obszaru:	Przedmiot zmiany studium
2	tereny w obrębie wsi Słupice, Biechów, Smolice, Rzymiany, Goszowice
3	tereny w obrębie wsi Nowaki, Biechów, Smolice, Goszowice, Korzękwice, Reńska Wieś, Pakosławice, Strobice, Prusinowice
4	tereny wsi Nowaki, Pakosławice, Strobice, Prusinowice, Reńska Wieś
5	część terenu obszaru górniczego w obrębie wsi Prusinowice
6	działki nr 4, 90, 277, w obrębie wsi Pakosławice, działka nr 127, 40/10, 40/11, 128 w obrębie wsi Smolice, działka nr 174/2 w obrębie wsi Rzymiany, działki nr 282/10, 534 w obrębie wsi Prusinowice

7	tereny w obrębie wsi Reńska Wieś, Pakosławice i Prusinowice
8	Działki 339/2 , 398, 397 we wsi Pakosławice
9	Działka 365 we wsi Reńska Wieś

Nr obszaru:	Zakres zmiany studium
2	wprowadzenie biologicznych oczyszczalni ścieków;
3	wprowadzenie głównych sieci gazowych;
4	wprowadzenie głównej kanalizacji sanitarnej oraz przepompowni ścieków
5	rekultywacja części terenu obszaru górniczego
6	przeznaczenie terenów w obrębie wsi Pakosławice, Smolice, Rzymiany, Prusinowice pod kontynuację zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcji rolnej
7	wprowadzenie traktu św. Jakuba- szlaku turystycznego prowadzącego do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela w Hiszpanii
8	Przeznaczenie pod stacje paliw z usługami towarzyszącymi
9	Przeznaczenie na cele sportowe (i rekreacji)

7. Forma studium

Formę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice stanowią:

- tekst,
- rysunek studium w skali 1:25 000,
- dokumentacja planistyczna.

8. Materiały wyjściowe

- 1) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice:
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice dla terenów zabudowanych;
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice dla terenów niezabudowanych.
- 2) Zgłoszone do studium wnioski i programy przez instytucje i organy administracji państwowej i samorządowej uprawnione do opiniowania studium.
- 3) Inwentaryzacja urbanistyczna gminy Pakosławice wykonana do studium w oparciu o bezpośrednie badania terenowe oraz w oparciu o informacje uzyskane w UG Pakosławice, w jednostkach gospodarczych na terenie gminy, publikowane przez GUS Opole.
- 4) Plan Województwa Opolskiego opr. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Opolu.
- 5) Opracowanie Ekofizjograficzne gminy Pakosławice oprac. przez Studio Projektowe „Region”s.c. We Wrocławiu pod kierunkiem mgr Joanny Skamra.
- 6) Plan gospodarki odpadami dla gminy Pakosławice na lata 2006- 2015.
- 7) Program ochrony środowiska dla gminy Pakosławice.
- 8) Koncepcja skanalizowania 5 wsi gminy Pakosławice (Pakosławice, Nowaki, Reńska Wieś, Strobice, Prusinowice) oprac. przez „Projekt” pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Bartocha.
- 9) Powszechny spis rolny 2011r – GUS.
- 10) Narodowy spis powszechny 2011r – GUS.

II. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY PAKOSŁAWICE W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

1. Położenie

Gmina Pakosławice położona jest na południowo- zachodnim skraju województwa opolskiego. Pod względem administracyjnym gmina Pakosławice należy do powiatu nyskiego. Jej powierzchnia wynosi 74 km², co pozwala sklasyfikować gminę do grupy gmin o małej wielkości w skali regionu.

Gmina od północy graniczy z gminami: Grodków i Skoroszyce, od południa z gminami: Nysa i Otmuchów, od zachodu z gminą Kamiennik a od wschodu z gminą Łambinowice.

Gmina Pakosławice leży w mezoregionie Równiny Grodkowskiej, należącym do makroregionu Niziny Śląskiej.

2. Powierzchnia, gęstość zaludnienia, sieć osadnicza

Obszar gminy Pakosławice w granicach administracyjnych wynosi 7 405 ha.

Zajmuje 6,05% powierzchni powiatu nyskiego (122 388 ha) i 0,79% powierzchni województwa opolskiego (941 167 ha).

Według GUS z 2011r. na terenie gminy zamieszkiwało 3739 osób w tym 1886 to kobiety.

Według danych GUS w 2011 roku na 1 km² powierzchni gminy przypadało 50 osób.

Sieć osadniczą gminy Pakosławice tworzy 12 sołectw:

1. Bykowice,
2. Biechów,
3. Goszowice,
4. Korzękwice,
5. Nowaki,
6. Pakosławice,
7. Prusinowice,
8. Reńska Wieś,
9. Rzymiany,
10. Słupice,
11. Smolice,
12. Strobice,

oraz 6 przysiółków:

- Frączków,
- Godkowice,
- Naczków,
- Radowice,
- Spiny,
- Śmiłowice.

3. Funkcje gminy

Dominującą funkcją na obszarze gminy jest funkcja rolnicza.

4. Pozycja gospodarcza gminy

W 2011r. na terenie gminy zarejestrowanych było w systemie REGON 313 podmiotów gospodarki narodowej z tego:

- w sektorze publicznym - 15
- w sektorze prywatnym - 298

w tym podmioty stanowiące:

- spółki - 33
- spółdzielnie - 6
- osoby fizyczne - 241

Tab. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów w gminie Krapkowice (wg GUS – za rok 2010).

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor publiczny					Sektor prywatny						
		razem	w tym				razem	w tym					
			Jednostki prawa budowlanego	przedsiębiorstwa państwowe	spółki prawa handlowego	spółki z udziałem kapitału zag.		gospodarstwa pomocnicze	osoby fizyczne	spółki prawa handlowego	spółki z udziałem kapitału zag.	spółdzielnie	fundacje
Gmina	313	15					298	241	11	1	6	11	21

5. Infrastruktura techniczna.

Obszar gminy jest zwodociągowany niemal w całości. W dużej dysproporcji w stosunku do długości sieci wodociągowej pozostaje długość sieci kanalizacyjnej. Sieć ogólnospławna oraz ścieków sanitarno- przemysłowych jest siecią szczątkową. W gminie funkcjonują obecnie dwie oczyszczalnie ścieków (we Frączkowie i Biechowie). Realizowany jest program przydomowych oczyszczalni ścieków. Teren gminy nie jest wyposażony w sieć gazociągów. Do momentu wprowadzenia na teren gminy sieci gazu przewodowego mieszkańcy wykorzystywać będą dobrze rozwiniętą sieć dystrybucyjną gazu płynnego propan-butan.

Teren gminy wyposażony jest ponadto w sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne:

- linie 110 kV relacji Orłęża-Ziębice,
- linie 220 KV relacji Groszowice-Ząbkowice Śl.
- linie 110 KV relacji Grodków – Hajduki z odczepem do GPZ Bielice,
- sieci elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe 15/04 KV , którymi zasilani są odbiorcy energii elektrycznej w gminie,
- napowietrzne sieci telekomunikacyjne.

Na terenie gminy przeważa system ciepłowniczy indywidualny. System ciepłowniczy scentralizowany jest tylko na terenach osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych.

6. Systemy powiązań zewnętrznych.

6.1 Powiązania przyrodnicze.

Zachodnia część obszaru gminy Pakosławice należy do Przedgórze Sudeckiego którego fragmentem są Wzgórza Strzelińskie. Wschodnią i środkową część gminy obejmuje Nizina Śląska, której fragmentami są: Równina Grodkowska i Dolina Nysy Kłodzkiej, która przebiega przez centralną część obszaru, naśladując bieg rzeki.

Zachodnia część gminy położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”, w skład którego będzie wchodzić rezerwat „Wąwozy Biechowskie”.

Północno- zachodnia część gminy położona jest w obrębie kompleksu leśnego „Lasy Biechowskie”, którego powierzchnia rozciąga się na terenach gmin Pakosławice i Kamiennik.

Przez teren gminy przebiegają dwie główne rzeki: Korzkiew i Cielnica, będące lewobrzeżnymi dopływami Nysy Kłodzkiej.

6.2 Powiązania komunikacyjne.

System transportowy gminy tworzy przede wszystkim układ drogowy. Najważniejszym jego elementem jest droga krajowa nr 46 Kłodzko-Nysa-Opole-Częstochowa- Szczekociny (dł. 4,5 km na terenie gminy) oraz droga wojewódzka nr 401 relacji Brzeg- Grodków- Pakosławice (dł. 1,5 km na terenie gminy), stanowiące dogodne powiązania komunikacyjne z gminami i miastami sąsiednimi. Uzupelnieniem w/w głównych osi transportu drogowego są drogi powiatowe i gminne.

Przez gminę przebiega obecnie linia kolejowa nr 288 znaczenia lokalnego relacji Nysa- Grodków- Brzeg. Jest to linia jednotorowa, niezelektryfikowana.

Komunikacja publiczna opiera się głównie na systemie komunikacji zbiorowej autobusowej, obsługujący wszystkie jednostki osadnicze.

6.3 Powiązania infrastrukturalne i przestrzenne.

Podstawowy system powiązań infrastrukturalnych z sąsiednimi gminami, poza komunikacją drogową i kolejową, wiąże się z układem elektroenergetycznym gminy (linia wysokiego napięcia 220kV, linie 110 kV, linie średniego napięcia) oraz sieciami telekomunikacyjnymi.

Gmina Pakosławice powiązana jest z sąsiednimi gminami, Grodkowem i Nysą, poprzez gazociąg wysokoprężny gazu ziemnego wysokometanowego GZ-50 DN 250CN 4,0 Mpa relacji Kopice- Nysa, przebiegający przez teren gminy.

Gmina powiązana jest z gminą Kamiennik poprzez tereny leśne położone na północnym- zachodzie, w rejonie wsi Biechów. Terenami rolnymi następuje powiązanie przestrzenne ze wszystkimi sąsiednimi gminami.

III. CELE, SZANSE I PROBLEMY ROZWOJU PRZE- STRZENNEGO GMINY.

1. Cele i kierunki rozwoju gminy.

Celem generalnym jest ożywienie gospodarcze i zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy w oparciu o nowoczesne rolnictwo, dynamiczny rozwój usług i turystyki jak również aktywność biznesową małych i średnich przedsiębiorstw.

Wsparciem dla tego procesu będzie szybki rozwój infrastruktury technicznej, rozwój mieszkalnictwa, wzrost kwalifikacji i umiejętności zasobów rynku pracy oraz realizowanie polityki proekologicznej.

W świetle tak postawionego celu generalnego wymagana jest realizacja następujących celów szczegółowych:

1. Cele ekonomiczne - wyrażają się w kształtowaniu mechanizmów stymulujących efektywny i wielostronny rozwój gospodarczy gminy oraz w podejmowaniu działań zapewniających obniżenie bezrobocia i wzrost standardu życia mieszkańców, poprzez:

- aktywizację rozwoju podstawowych funkcji produkcyjnych gminy tj. rolnictwa i przemysłu,
- restrukturyzacja istniejącego przemysłu (w tym również zakładów przetwórstwa rolnego),
- wspierania przedsiębiorczości i jego promocja,
- zapewnienie wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- zapewnienie korzystnych warunków do inwestowania,
- umacnianie pozycji rodzinnych gospodarstw rolnych, ich przeobrażenie strukturalne,
- wprowadzenie nowych rozwiązań agrotechnicznych, rozwój lokalnego przetwórstwa rolnego,
- wsparcie dla tworzenia się grup producenckich rolników,
- rozwój sektora bankowego w miejscowości gminnej,
- modernizację układu komunikacyjnego i poprawa stanu dróg,
- rozwój sieci komórkowej i internetowej na terenie całej gminy,

2. Cele społeczne - wyrażają się w poprawie standardu życia lokalnej społeczności, w sprawnym funkcjonowaniu gminy, a w szczególności polegają na :

- stworzeniu warunków dla realizacji budownictwa mieszkaniowego,
- zapewnieniu dogodnych warunków życia w drodze rozwijania infrastruktury społecznej w dostosowaniu do potrzeb lokalnych,
- zapewnieniu mieszkańcom odpowiedniej ilości i jakości usług,
- wyposażeniu obszaru gminy w potrzebne, niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej tj. skanalizowanie obszarów osadniczych, gazyfikacja wsi oraz zapewnienie odbioru ścieków,
- zapewnieniu odpowiedniego poziomu ochrony zdrowotnych warunków życia mieszkańców,
- poprawie bezpieczeństwa mieszkańców, w tym stworzenie warunków ochrony przeciwpożarowej.

3. Cele przestrzenne - polegają na zachowaniu lub przywracaniu ładu przestrzennego wiejskich jednostek osadniczych z uwzględnieniem wartości kulturowych i przyrodniczych; w szczególności:

- porządkowaniu struktury funkcjonalno przestrzennej gminy,
- przygotowaniu terenów dla mieszkalnictwa, działalności przemysłowej, usługowej oraz komunalnej,

- likwidacji zaniedbań i nieprawidłowości w dotychczasowym zagospodarowaniu przestrzennym poprzez rewitalizację i rehabilitację zabudowy,
- racjonalnej gospodarce terenami i efektywnym ich wykorzystaniu,
- zabezpieczeniu funkcji i obiektów chronionych,
- określeniu odpowiedniej funkcji dla obszarów problemowych,
- zalesianiu obszarów rolniczo nieprzydatnych,
- stosowaniu rozwiązań architektonicznych nawiązujących do tradycji lokalnych .

4. Cele kulturowe - polegają na zachowaniu wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowaniu atrakcyjnego wizerunku gminy poprzez:

- ochronę istniejących zasobów kulturowych; ich restrukturyzację, renowację i rewitalizację,
- kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego z zachowaniem naturalnych krajobrazów i zabytkowych układów urbanistycznych,
- uwzględnienie w planach miejscowych wsi problematyki ochrony wartości kulturowych.

5. Cele ekologiczne - wyrażają się w ochronie i racjonalnym kształtowaniu środowiska przyrodniczego poprzez:

- uwzględnienie problematyki ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
- pełną ochronę wartości przyrodniczych, a wraz z nimi wartości kulturowych,
- ochronę Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Cielnicy”, w skład którego wchodzi rezerwat „Wąwozy Biechowskie”, ochronę ciągów ekologicznych, „Lasu Biechowskiego”, pomników przyrody, zabytkowych parków , użytków ekologicznych,
- ochronę lasów, gleb, surowców naturalnych, wód, atmosfery,
- hamowanie procesów degradacji środowiska naturalnego (m.in. likwidacja dzikich wysypisk śmieci),
- stosowanie nowoczesnych technologii w zakresie infrastruktury technicznej (m. in. w ciepłownictwie) - przyjaznych dla środowiska,
- rozwiązanie problemu gospodarki ściekami.

Studium ma być narzędziem pomocnym do osiągnięcia założonych celów, które zmierzają do sukcesywnego zrównoważonego rozwoju gminy.

Proces formułowania celów w rozwoju gminy nie jest prosty, gdyż zawsze występuje nadmiar celów w stosunku do możliwości ich zrealizowania.

Występujące ograniczenia, a także nierzadko sprzeczność celów wymagają uwzględniania kompromisów i dokonywania wyborów.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice przyjęto założenie, że celem generalnym rozwoju będzie ekorozwój, przez który należy rozumieć zrównoważony udział czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych w kształtowaniu procesów rozwojowych gminy.

Efektom pożądanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zapisanych w przekroju różnych sfer gospodarowania winno być sukcesywne wypełnianie podstawowych celów rozwoju gminy, do których w ujęciu bardzo generalnym - zaliczono:

- poprawę jakości życia,
- zwiększenie efektywności gospodarowania,
- tworzenie ładu przestrzennego.

2. Szanse rozwoju.

Spośród uwarunkowań związanych z istniejącym zagospodarowaniem gminy i stanem środowiska przyrodniczego i kulturowego dostrzec można te elementy, które rzutować winny na szanse rozwojowe gminy:

- Gmina posiada dobrej i średniej jakości obszary dla produkcji rolnej i stosunkowo dobrze rozwiniętą bazę produkcyjną rolnictwa.
- Gmina położona jest przy drodze krajowej nr 46 Kłodzko- Nysa –Opole -Szczekociny, przy której znajdują się niezabudowane tereny możliwe do wykorzystania na cele inwestycyjne.
- Stan środowiska oceniany jest jako dobry. Nie występują generalnie przekroczenia dopuszczalnych norm w zakresie ochrony powietrza, wód powierzchniowych i wglębnych.
- Wschodnią część gminy porastają Lasy Biechowskie, stanowiące wraz ze zbiornikiem Korzkiew oraz dobrze zachowanymi pałacami w Biechowie i Frączkowie elementy aktywizacji turystycznej.
- W największych miejscowościach gminy Pakosławicach i Prusinowicach są znaczne rezerwy dla rozwoju funkcji produkcyjnych.
- We wschodniej części gminy występują złoża surowca ilastego stanowiącego bazę surowcową dla cegielni Prusinowice.
- Wyrobiska poeksploatacyjne cegielni Prusinowice stanowią mogą tereny dogodne dla rozwoju innych funkcji, np. funkcji rekreacyjnych.
- Gmina prowadzi od szeregu lat działania proekologiczne. W końcowej fazie jest pełne zwodociągowanie wszystkich sołectw. Samorząd lokalny przystąpi do rozbudowy istniejących i budowy nowych oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacyjnych.
- Gmina posiada korzystne warunki do wprowadzenia na swój teren gazu ziemnego poprzez przyłączenie do gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Kopice - Nysa przebiegającego przez teren gminy.
- Gmina ma dobrze rozwinięty układ drogowy (droga krajowa, drogi wojewódzkie i powiatowe); w dniu 14 grudnia 2008r. zostały również wznowione przewozy pasażerskie na linii kolejowej znaczenia miejscowego Nysa- Brzeg, która przebiega przez gminę.

W świetle powyższego szanse rozwojowe gminy dotyczyć powinny:

- Rozwoju nowoczesnego rolnictwa, m.in. poprzez stworzenie nowoczesnej bazy przetwórstwa rolno- spożywczego, przechowalnictwa.
- Rozwoju rolnictwa ekologicznego.
- Rozwoju funkcji produkcyjnych (przemysł, magazyny, giełdy towarowe, rzemiosło produkcyjne) w ramach stref aktywizacji gospodarczej w Pakosławicach i Prusinowicach.
- Utrzymaniu produkcji materiałów budowlanych w Prusinowicach w oparciu o istniejące złoża surowca ilastego.
- Rekultywacji terenów poeksploatacyjnych cegielni Prusinowice w kierunku rozwoju na tych terenach funkcji sportu i rekreacji.
- Wykorzystaniu zbiornika wodnego na rzece Korzkiew, na cele lokalnej turystyki i wypoczynku.
- Tworzeniu zakładów rzemieślniczych na terenie wiejskim gminy.
- Aktywizacji turystycznej (turystyka krajoznawcza, pobytowa, agroturystyka, budownictwo letniskowe, in.).
- Rozwoju funkcji mieszkaniowej, głównie w Pakosławicach i Reńskiej Wsi.

3. Społeczne problemy rozwoju.

3.1. Demografia

Procesy demograficzne wpływają na skalę rozwoju gminy oraz potrzeby rozwoju wielu dziedzin życia i sposobów zagospodarowania związanych m.in. z zabezpieczeniem potrzeb mieszkaniowych, miejsc pracy, siecią i wielkością placówek infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, placówki zdrowia, opieka społeczna, i in.) oraz wielkością urzędzeń inżynierii technicznej.

3.1.1. Liczba ludności.

W prognozowaniu liczby ludności uwzględniono:
 -średnioroczny spadek zaludnienia gminy o ok.10 osób,
 -niski, a w niektórych latach ujemny przyrost naturalny,
 -ujemne saldo migracji.

Analizując dotychczasowe procesy demograficzne i dynamikę gospodarczą gminy założono, że rozwój demograficzny bazować będzie głównie na przyroście naturalnym. Spodziewać się należy utrzymania generalnie dotychczasowego potencjału demograficznego lub nieznacznego spadku zaludnienia gminy. Wielkość spadku uzależniona będzie od odpływu ludności z terenu gminy. Na skalę tego odpływu rzutować będzie dynamika rozwoju gospodarczego gminy oraz sytuacja na rynku pracy powiatu nyskiego oraz tempa przyrostu mieszkań w sąsiadującej Nysie. W poniższej perspektywicznej prognozie na 2015r. założono umiarkowanie niski spadek liczby mieszkańców gminy.

Lata	Liczba ludności całej gminy
1995	3889
2000	3886
2005	3874
2009	3892
2011	3739
2020	3650

Poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach znajdujących się na terenie gminy Pakosławice (2008 rok) oraz prognozę liczby ludności na 2015 rok.

Miejscowość	2008	2020
Biechów	333	310
Biechów- Godkowice	28	20
Biechów- Radowice	20	15
Bykowice	112	100
Goszowice	111	100
Goszowice- Frączków	449	430
Goszowice- Naczków	8	10

Goszowice- Śmiłowice	120	110
Korzękwice	139	120
Nowaki	318	300
Pakosławice	545	540
Prusinowice	723	700
Reńska Wieś	427	410
Rzymiany	179	170
Słupice	58	50
Słupice- Spiny	16	15
Smolice	131	120
Strobice	143	130
RAZEM	3860	3650

3.1.2. Struktura wieku.

Struktura wieku wg podstawowych grup wiekowych przedstawia się następująco (stan na 2011r., źródło: GUS):

Wyszczególnienie	Liczba ludności (stan z 2009 roku- dane GUS)	
	Liczba ludności	%
Ogółem	3739	100
W wieku przedprodukcyjnym (poniżej 17 lat)	648	17,3
W wieku produkcyjnym (18- 59 lat kobiety, 18- 64 lata mężczyźni)	2526	67,6
W wieku poprodukcyjnym 60/65 i więcej	565	15,1

Szacowana struktura wieku w 2020r. wg podstawowych grup wiekowych przedstawia się następująco wg prognoz GUS na lata 2011-2033 dla terenów wiejskich powiatu nyskiego:

Wyszczególnienie	Liczba ludności 2020	
	Liczba ludności	%
Ogółem	3650	100
W wieku przedprodukcyjnym	550	16,3
W wieku produkcyjnym	2470	62,2
W wieku poprodukcyjnym	550	21,5

Szacuje się, spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału grupy poprodukcyjnej.

3.1.3. Zatrudnienie.

W kształtowaniu polityki rynku pracy uwzględniono następujące uwarunkowania wynikające z aktualnego bilansu zatrudnienia na terenie gminy:

- Liczba osób w wieku produkcyjnym (zawodowo- czynnych) na terenie gminy wynosiła w 2011 roku 2526 tj.67,5 % ogólnej liczby ludności gminy.
- W skali całej gminy zatrudnienie szacuje się na 1160 osób.
- Dominuje zatrudnienie w rolnictwie - 73,3 % , następnie w sektorze szeroko pojętych usług – 17,2 % i w przemyśle – 9,5 % .
- Struktura zatrudnienia z uwzględnieniem sektora indywidualnego w rolnictwie kształtowała się następująco:

Tab.5. Liczba ludności zatrudnionej w poszczególnych sektorach (dane: GUS 2002, NSP 2002)

Wyszczególnienie	Gmina razem	
	osoby	%
Zatrudnienie ogółem	2 819	100,0
w tym sektory:		
Rolnictwo	859	30,47
Przemysł	989	35,08
Usługi	971	34,45

W 2011 roku w gminie liczba bezrobotnych wynosiła 272 osoby. W porównaniu z rokiem 2009 jest to wzrost o 43 osoby co daje nam wzrost o 18,8%. W skali powiatu ilość bezrobotnych gminy Pakosławice stanowi 3,2%. Wskaźnik osób bezrobotnych do 25 roku życia wynosi 41 co stanowi 15,1% bezrobotnych gminy. Ilość osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosi 69 co stanowi 25,4% bezrobotnych gminy. Ilość osób długotrwale bezrobotnych w gminie wynosi 128 co stanowi 47,1% wartości bezrobotnych w całej gminie. Wśród osób bezrobotnych bez kwalifikacji było 98 osób czyli 36% ogółu bezrobotnych gminy. W gminie było 178 osób bezrobotnych bez średniego wykształcenia, co stanowi aż 65,4 % wszystkich bezrobotnych gminy.

Rozwój rynku pracy uzależniony jest od wzrostu aktywności gospodarczej, a tym samym od przyrostu miejsc pracy. Przyjęte w studium rozwiązania przestrzenne stwarzające możliwości aktywizacji gospodarczej określają preferencje w zakresie wykorzystania siły roboczej w skali całej gminy. Dla kreowania przyszłego rynku pracy przyjęto następujące założenia:

- Wskaźnik ludności w wieku produkcyjnym będzie zbliżony do aktualnego i kształtować się będzie na poziomie ok. 65-70% (2700os.).
- Wskaźnik aktywności może być zbliżony do aktualnego i kształtować się będzie na poziomie ok.72-75%.
- Wskaźnik zatrudnienia w rolnictwie będzie się kształtował generalnie na podobnym poziomie w stosunku do aktualnego stanu, z możliwością niewielkiego spadku.
- Dla grupy odchodzących z pracy w rolnictwie tworzyć należy miejsca pracy w sferze usługowej, w tym usług na rzecz rolnictwa.
- Rozwijać należy miejsca pracy w przemyśle, szczególnie na terenie nieczynnych baz rolnych oraz w pasie aktywizacji gospodarczej wyznaczonym przy drodze krajowej nr 46.
- **Przyjmując szacunkowy scenariusz obniżenia stopy bezrobocia do poziomu 5%,**

spadku zatrudnienia w rolnictwie o ok.25-35% i utrzymania wielkości wyjazdów do pracy na poziomie 200 osób zabezpieczyć należy ok.700 dodatkowych miejsc pracy wg następującej struktury gałęziowej:

- **Przemysł - 200-300 wzrost o ok. 100-200%.**
 - **Rolnictwo - 650 spadek o 25%.**
 - **Usługi - 700-800 wzrost o 350% przy czym większa liczba miejsc w przemyśle (nowe inwestycje przemysłowe) pociągnie ograniczenie przyrostu miejsc w usługach.**
- W rozwiązaniu modelowym, przy zagospodarowaniu na terenie gminy całych zasobów siły roboczej tj. grupy ok.2600 osób zawodowo czynnych należy zabezpieczyć o ponad 1000 miejsc pracy więcej w stosunku do stanu istniejącego (bez uwzględnienia wyjazdów do pracy i bezrobocia).

3.2. Jakość i dostępność usług

3.2.1 Usługi na poziomie ponadpodstawowym.

Ponadpodstawowe usługi zlokalizowane są w Pakosławicach, gdzie znajduje się Publiczne Gimnazjum. Jest to element powiatowej infrastruktury społecznej.

W ramach ponadpodstawowych usługowych funkcji gminy uwzględnić należy:

- Utrzymanie Publicznego Gimnazjum im. ks. J. Holzmannna w Pakosławicach.
- Zorganizować należy na terenie gminy Dom Opieki Społecznej (Dom Rencistów, hospicjum). Funkcja tych usług mogłaby ograniczać się do potrzeb gminy lub powiatu. Na ten cel należy zaadaptować jedną z likwidowanych szkół podstawowych lub przedszkoli.
- Utrzymanie funkcji hotelowej w zabytkowym zamku we Frączkowie z rozbudową dodatkowych funkcji rekreacyjnych i turystycznych w oparciu o zaplecze parkowe.
- Adaptacja zabytkowego pałacu w Biechowie na cele opieki zdrowotnej, usług hotelowych lub centrum szkoleniowego,
- Realizacja zespołu usługowego przy drodze krajowej nr 46.

Ze względu na skalę, charakter i funkcje gminy innych usług ponadpodstawowych nie wskazuje się w niniejszym studium.

3.2.2 Usługi na poziomie podstawowym.

Stosunkowo niskie zaludnienie części wsi (ponad 40% wsi ma mniej niż 500 mieszkańców) sprawiło, że tylko 2 z nich posiadają pełny zestaw usług na poziomie podstawowym, obejmującym szkołę, przedszkole, ośrodek zdrowia, pocztę, handel i gastronomię.

Przedszkola

- W istniejących 3 oddziałach przedszkola jest 70 miejsc.

- Wychowaniem przedszkolnym objętych jest znaczna część dzieci, grupa dzieci 6-cio letnich będzie objęta wychowaniem szkolnym zgodnie z reformą edukacyjną.
- W roku 2012 było 112 dzieci w wieku 3-5lat, 98 dzieci objętych było wychowaniem przedszkolnym co daje odsetek 87,5% dzieci.
- Wskaźnik uczestnictwa wynoszący prawie 94% wskazuje na niemal pełne wykorzystanie miejsc w przedszkolach, co może spowodować okresowy niedobór miejsc w przedszkolach w przypadku wzrostu wskaźnika uczestnictwa.
- W studium zakłada się utrzymanie istniejących przedszkoli. Dopuszcza się możliwość przejściowego lub całkowitego zamykania przedszkoli w przypadku drastycznego ograniczenia ilości dzieci w przedszkolu.

Uwzględniając prognozy demograficzne utrzymać należy przedszkole we Frączkowie i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Prusinowicach i w Reńskiej Wsi.

Szkoły podstawowe

Na terenie funkcjonują 3 szkoły podstawowe. W szkołach są 23 pomieszczenia do nauki i 18 oddziałów. Do szkół podstawowych w roku 2011 uczęszczało 117 uczniów.

Szkolnictwo gimnazjalne

Na terenie gminy znajduje się jedna szkoła gimnazjalna- Publiczne Gimnazjum im. ks. J. Holzmanna w Pakosławicach, którą należy utrzymać. W szkole jest 10 pomieszczeń do nauki i 6 oddziałów. W roku 2011 uczęszczało do szkoły 88 uczniów. Na 1 oddział przypada średnio ok. 17 uczniów.

Podstawowym kierunkiem dojazdu do szkół gimnazjalnych młodzieży z gminy Pakosławice powinien być ośrodek powiatowy – miasto Nysa.

Szkolnictwo średnie

Na terenie gminy przewiduje się utrzymanie szkoły średniej i zawodowej w Biechowie. W szkole jest 14 pomieszczeń do nauki i 6 oddziałów. W roku 2007 uczęszczało do szkoły 161 uczniów. Na 1 oddział przypada średnio ok. 27 uczniów.

Podstawowym kierunkiem dojazdu do szkół średnich młodzieży z gminy Pakosławice powinien być ośrodek powiatowy – miasto Nysa.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy zlokalizowany jest 1 ośrodek zdrowia („MED i PAK” i Grupowa Praktyka Lekarska s.c.Cz. Kobyłecki, Z.NZOZ, Reńska Wieś). Na ośrodek ten przypada ok.4 tys. mieszkańców.

Handel, gastronomia

Dążyć należy do bardziej dynamicznego rozwoju zarówno placówek handlowych jak i gastronomicznych. Kreowanie polityki w zakresie handlu i gastronomii powinno odnosić się do:

- wyposażenia najmniejszych wsi w placówki handlowe. Obecnie we wszystkich wsiach gminy (poza wsiami: Strobice, Bykowice, Słupice) znajduje się placówka handlowa,
- rozwoju ilościowego i jakościowego handlu w zespole wsi Pakosławice-Reńska Wieś z nastawieniem głównie na obsługę mieszkańców gminy,
- rozwoju placówek gastronomicznych, w tym reaktywacja d.karczmi, gospód, które mogłyby stać się atrakcją turystyczną,
- realizacji programu gastronomicznego w ramach przewidzianych do realizacji zespołu motelowo- usługowego przy drodze krajowej nr 46 oraz rozwoju sezonowych placówek gastronomicznych nad Jez.Korzkiew, dla obsługi turystyki.

Rzemiosło

Rozwój usług rzemieślniczych powinien stać się szansą rozwojową mieszkańców gminy. Za pożądany i wskazany przyjęć należy kierunek rozwoju wszelkich form usług bytowych i rzemiosła usługowego we wszystkich jednostkach osadniczych.

Kultura

Utrzymane powinny zostać placówki kultury w ośrodku gminnym (dom kultury, biblioteka). Pozostałe wsie powinny być wyposażone w świetlice, umożliwiające wzajemne kontakty mieszkańców.

Sport, rekreacja

Ośrodek sportu i rekreacji powinien funkcjonować w zespole wsi Pakosławice- Reńska Wieś. Dodatkowym elementem powinna być hala sportowa (wielofunkcyjna) ogólnodostępna realizowana przy gimnazjum. Wsie powinny posiadać boiska sportowe.

3.3. Strategiczne cele polityki mieszkaniowej.

Stan zasobów mieszkaniowych (2011., źródło: GUS) charakteryzowały wielkości zawarte w poniższym zestawieniu:

BUDYNKI I MIESZKANIA		
Budynki i mieszkania ogółem		Gmina
Mieszkania ogółem	Miesz.	1044

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w m² wynosi 84,2m². W 2011r., zostało oddanych do użytkowania 6 mieszkań.

W gminie 97% mieszkań jest wyposażonych w sieć wodociągową, 90,3 % mieszkań ma łazienkę oraz 79% posiada centralne ogrzewanie.

Wg stanu na 2011r. na terenie gminy było 1044 mieszkań. W skali całej gminy przypada wskaźnik 267 mieszkań/1000 mieszkańców. Wskaźniki te są niższe od średnich w kraju, oraz o wiele mniejsze niż w krajach UE.

Strategię mieszkaniową (do roku 2020) określono w studium w odniesieniu do trzech głównych celów:

- I. Wzrost liczby mieszkań na terenie gminy do poziomu zbliżonego do tego, jaki obecnie istnieje w krajach zachodnioeuropejskich.
 - w perspektywie lat 2015 – 2020 liczba mieszkań w stosunku do liczby mieszkańców powinna osiągnąć wskaźnik 340 – 390 mieszkań / 1000 mieszkańców gminy;
 - w świetle w/w wskaźników ilości mieszkań na 1000 mieszkańców, dla rozwiązania deficytu mieszkaniowego wymagana jest realizacja min. 300 mieszkań w skali całej gminy, przy założonym wskaźniku min. 340 mieszkań / 1000 mieszkańców i zakładanych ubytkach mieszkań wg wielkości obserwowanych w ostatnich latach na terenie gminy (szacowane na 0,5% obecnego zasobu mieszkaniowego rocznie);
 - przyrosty nowych mieszkań powinny być zróżnicowane co do ceny, form własności i sposobu użytkowania, rodzaju zabudowy i standardu - stosownie do popytu i potrzeb społecznych.

- II. Doprowadzenie istniejących zasobów mieszkaniowych (we wszystkich sektorach własnościowych), do stanu odpowiadającego współczesnemu poziomowi cywilizacyjnemu, tak pod względem wyposażenia, jak też parametrów eksploatacyjnych. Dla osiągnięcia tego celu wymagane jest:
 - opracowanie zakresu prac modernizacyjnych budynków mieszkalnych na terenie gminy, z rejestrem budynków wytypowanych ze względu na stan techniczny do likwidacji (wyburzenia), rejestru budynków przeznaczonych do remontów kapitalnych, wytypowanych do nadbudowy, itp.;
 - w budynkach nadających się do modernizacji w ramach remontów, względnie przebudowy zapewnić należy:
 - energooszczędność (z wykorzystaniem technik termorenowacji),
 - trwałość i estetykę,
 - funkcjonalność,
 - współczesny standard wyposażeniowy,
 - dostępność dla niepełnosprawnych (w miarę potrzeb i możliwości technicznych).

- III. Zapewnienie mieszkań tym rodzinom, które nie są w stanie same opłacić kosztów pozyskania, względnie wynajęcia mieszkania.

W gminie Pakosławice istnieje grupa rodzin pozostających w strefie ubóstwa, bez widocznych możliwości rychłego wyjścia z tej sytuacji. Gmina nie dysponuje obecnie mieszkaniem socjalnymi. Restrukturyzacja gospodarki w gminie Pakosławice może spowodować powiększenie się liczby rodzin wymagających bezpośredniej pomocy w formie mieszkania socjalnego. W świetle powyższego w całym programie mieszkaniowym uwzględnić należy program budownictwa socjalnego szczególnie na terenie miejscowości gminnej.

Polityka mieszkaniowa gminy powinna zmierzać do:

- przygotowania terenów mieszkaniowych, w tym sukcesywne uzbrajanie tych terenów,
- pomocy gminy w realizacji programu modernizacyjnego istniejących zasobów mieszkaniowych,
- udostępnienia mieszkań socjalnych rodzinom najuboższym, nie mającym żadnych szans na powiększenie dochodów i w krótkim czasie pozyskanie i utrzymanie mieszkania,
- wspomaganie rodzin mało i średnio zasobnych, aby mogły stać się inwestorami oraz pozyskać i utrzymać mieszkanie samodzielnie otrzymując dodatki mieszkaniowe.

IV. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA.

1. Główne funkcje gminy.

Z przeprowadzonych analiz uwarunkowań rozwoju gminy wynika, że należy utrzymać dotychczasowe funkcje gminy:

- rolniczą,
- usługową,
- przemysłową.

Funkcja rolnicza - wynika z korzystnych uwarunkowań glebowo- przyrodniczych i potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Jest to funkcja dominująca na obszarze wiejskim gminy. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący 88 pkt. stawia gminę w pierwszej dwudziestce wśród gmin województwa opolskiego.

Jakość gleb w gminie jest bardzo silnie zróżnicowana przestrzennie pod względem urodzajności i żyzności. Średnio w gminie największy odsetek gruntów ornych zajmuje kompleks III klasy bonitacji (2312ha – 48%). Najlepsze gleby, z dużą przewagą pszennych, występują w obrębie wsi: Nowaki, Goszowice, Korzękwice i Smolice, natomiast najgorszymi glebami odznaczają się (z przewagą gleb żytnich, z dużym udziałem gleb słabych i bardzo słabych), okolice Pakosławic, Strobic, Prusinowic i Reńskiej Wsi (gdzie występują miejscami gleby V i VI kl. bonitacyjnej). Również względnie dużo spotyka się tutaj gleb ciężkich, trudnych w uprawie.

Specyficzne warunki przyrodnicze środowiska oraz średnia jakość gleb, która występuje w gminie, sprawiają, że dominuje uprawa zbóż. Znaczący udział w uprawach zajmują także rzepak i buraki cukrowe.

Produkcja zwierzęca w gminie to głównie trzoda chlewna, w mniejszych rozmiarach bydło.

W rolnictwie na terenie gminy zatrudnionych jest około 70% mieszkańców. Wśród rolników dominują średnie gospodarstwa. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w gminie wynosi 8,5ha i jest nieznacznie wyższa od średniej wojewódzkiej, wynoszącej 7,8ha. Struktura zatrudnienia wskazuje, że zdecydowana większość wsi gminy Pakosławice ma charakter rolniczy, choć w niektórych wsiach działają zakłady, np. tartaki i wytwórnie materiałów budowlanych.

Funkcja przemysłowa - bazować winna na istniejącym potencjale produkcyjnym związanym głównie z przemysłem materiałów budowlanych (Cegielnia w Prusinowicach) i spożywczym (piekarnia, masarnia). Studium, zgodnie z ustaleniami planu gminy, utrzymało potencjalne tereny rozwojowe przemysłu, rzemiosła i składów przy drodze krajowej nr 46. Potencjalne możliwości tkwią w rozwoju przemysłu spożywczego na terenach poszczególnych wsi. Ze względu na stosunkowo wysoki poziom produkcji rolnej i potencjalne możliwości rozwoju rolnictwa dążyć należy do stworzenia możliwości rozwoju przemysłu spożywczego związanego z przetwórstwem rolno- spożywczym i przechowalnictwem.

Do głównych walorów gminy Pakosławice umożliwiających funkcjonowanie przemysłu należą:

- dobre tradycje produkcyjne, zwłaszcza w zakresie przemysłu materiałów budowlanych i spożywczego,
- możliwości terenowe rozbudowy przemysłu w strefie północno- wschodniej gminy, przy drodze krajowej nr 46,
- możliwość zintensyfikowania wykorzystania terenów przemysłowych,
- występowanie złóż iłów trzeciorzędowych, występujące we wsi Prusinowice.

Ograniczenia w rozwoju przemysłu wynikają z :

- położenia zachodniej części gminy w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”, w skład którego wchodzi rezerwat „Wąwozy Biechowskie”.

Funkcja usługowa – bazować będzie generalnie na usługach podstawowych w zakresie oświaty, zdrowia, opieki społecznej, kultury, handlu, gastronomii, rzemiosła.

Funkcja administracyjna związana z siedzibą gminy powinna być rozwijana. Rozwój ten bazować winien na wprowadzaniu instytucji finansowo- ubezpieczeniowych, obsłudze nieruchomości i firm, doradztwie finansowym i in. Znaczną rolę przyjąć należy dla rozwoju lokalnych usług handlu, gastronomii i rzemiosła na terenach wiejskich gminy. Stworzenie możliwości rozwoju lokalnego rzemiosła (usługowego i produkcyjnego) stwarza szansę zagospodarowania nadwyżek siły roboczej. Znacznie większe znaczenie założyć należy dla funkcji turystycznej w oparciu o walory przyrodniczo- krajobrazowe związane z kompleksem leśnym „Lasem Biechowskim”, zbiornikiem wodnym na rzece Korzkiew oraz unikatowe wartości kulturowe związane z pałacami we Frączkowie i w Biechowie.

2. Struktura funkcjonalna miejscowości gminy Pakosławice.

Uwzględniając istniejące funkcje oraz zakładane w studium kierunki rozwoju przestrzennego zakłada się następującą strukturę funkcjonalną:

- wieś gminna Pakosławice – funkcja rolnicza i usługowa,
- wieś Prusinowice – funkcja rolnicza i przemysłowa,
- pozostałe wsie - funkcja rolnicza (dominująca).

Przewiduje się, że ośrodkiem wspomagającym miejscowość gminną będą wsie Prusinowice i Reńska Wieś.

Szczegółową strukturę funkcjonalną wsi zawiera poniższe zestawienie:

Wieś	Funkcja podstawowa	Funkcja uzupełniająca
Prusinowice	rolnicza	Przemysłowa
Pakosławice	rolnicza	Usługowa
Frączków	rolnicza	Turystyczna
Reńska Wieś	rolnicza	Usługowa
Biechów	rolnicza	Usługowa
Nowaki	rolnicza	Turystyczna
Rzymiany	rolnicza	
Korzękowice	rolnicza	
Strobice	rolnicza	
Goszowice	rolnicza	
Smolice	rolnicza	
Śmiłowice	rolnicza	
Bykowice	rolnicza	
Słupice	rolnicza	

V. UWARUNKOWANIA, KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

1. Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego.

Stan środowiska na obszarze gminy kształtowany jest przez tereny leśne, występujące w północno-zachodniej części gminy, rolnictwo i zakłady przemysłowe.

Pod względem użytkowania gruntów w gminie Pakosławice przeważają użytki rolne- 79%, lasy i grunty leśne stanowią 12%, tereny komunikacyjne - 3,0%, grunty pod wodami- 2% powierzchni gminy.

Przedsięwzięcia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska na obszarze gminy powinny koncentrować się na przeciwdziałaniu negatywnym skutkom związanym z zanieczyszczeniem powietrza, wód oraz powierzchni ziemi.

W celu poprawy jakości powietrza należy zmniejszyć emisję zanieczyszczeń z głównych źródeł przemysłowo- komunalnych oraz instalację urządzeń do ich redukcji na pozostałych obiektach.

Przedsięwzięcia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska na obszarze gminy powinny koncentrować się na przeciwdziałaniu negatywnym skutkom związanym z zanieczyszczeniem powietrza, wód oraz powierzchni ziemi.

- W celu poprawy jakości powietrza należy zmniejszyć emisję zanieczyszczeń z głównych źródeł przemysłowo- komunalnych oraz instalację urządzeń do ich redukcji na pozostałych obiektach.

Znaczną poprawę można uzyskać ograniczając tzw. „niską emisję” (indywidualne gospodarstwa domowe), wprowadzając w miejsce węgla, paliwa „czyste” (gaz ziemny, olej opałowy). W przypadku pozostawienia jako źródła energii paliw stałych, należy wprowadzać wysokosprawne, ekologiczne instalacje do ich spalania. Ważne jest również podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, którzy nagminnie w swoich paleniskach spalają różnego rodzaju odpady, często bardzo toksyczne.

- W zakresie gospodarki wodnej należy uwzględnić:
 - położenie części gminy w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 338 (Subzbiornik Paczków- Niemodlin), w granicach określonych na rysunku studium, wymagającego wysokiej ochrony zasobów wodnych;
 - położenie w strefie zlewni Nysy Kłodzkiej. Przepuszczalność podłoża, ochrona wód podziemnych oraz strefy ochrony pośredniej ujęć wodnych, stanowią główne uwarunkowania stworzenia zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, kanalizacji gminy, odbioru i zagospodarowania odpadów.
- W zakresie ochrony wód należy przeprowadzić następujące działania:
 - uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej;
 - konieczna jest budowa sieci kanalizacyjnych zakończonych wysokosprawnymi oczyszczalniami ścieków (koniecznie z systemami redukcji związków azotu i fosforu).
- W zakresie ochrony i wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego należy uwzględnić:
 - położenie północno- wschodniej części gminy w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”, w skład którego wchodzi rezerwat „Wąwozy Biechowskie”;
 - położenie północno- wschodniej części gminy w obrębie kompleksu leśnego „Lasy Biechowskie”;
 - występowanie na terenie gminy, w obrębie wsi Prusinowice złoża ilów i piasków schudających, w granicach określonych na rysunku studium;
- Konieczna wydaje się rekultywacja „dzikich” składowisk odpadów komunalnych, które są realnym zagrożeniem dla wód podziemnych.

- Bezwzględnej ochronie podlegają: pomnik przyrody, rezerwat przyrody „Wąwozy Biechowskie”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”, kompleks leśny „Lasy Biechowskie” oraz złoża iłów trzeciorzędowych w Prusinowicach.
- W opracowaniach przestrzennych uwzględniać udokumentowane stanowiska florystyczne i faunistyczne określone w opracowaniu ekofizjograficznym gminy Pakosławice oraz Programie ochrony środowiska dla gminy Pakosławice na lata 2006- 2015.
- W zakresie ochrony wód należy zlikwidować „dzikie” punkty zrzutu ścieków oraz uporządkować gospodarkę wodno-ściekową.
- Dla poprawy lesistości gminy zrealizować należy zalesienia (gruntów o najniższych walorach bonitacyjnych, gruntów śródleśnych) zgodnie z opracowaną granicą polno-leśną.

2. Obiekty prawnie chronione.

Ochroną prawną objęte są: pomnik przyrody, drzewa o cechach pomnikowych, grupy (kępy) drzew do zachowania przed wyrębem.

Udokumentowane złoża iłów i piasków schudzających Prusinowice posiadające wyznaczony obszar górniczy objęte jest ochroną.

Ochroną prawną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. objęte są:

- pomnik przyrody,
- zabytkowe parki,
- rezerwat przyrody „Wąwozy Biechowskie”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”,
- udokumentowane złoża surowców mineralnych,
- siedliska przyrodnicze,
- ostoje fauny.

2.1 Pomnik przyrody

Pomnikiem przyrody objętym szczególną ochroną prawną jest:

- dąb szypułkowy (nr rej. 116) rosnący w Biechowie , w lesie obok drogi do Grodkowa, lat 400 , obwód pnia 555 cm, wysokość 23 metry.

2.2 Zabytkowe parki

Ochronie podlegają zabytkowe parki we wsiach:

- Biechów - park zabytkowy ze stawem o powierzchni 11,5 ha;
- Frączków - park zabytkowy ze stawem i urządzeniami sportowymi, o powierzchni 7,7 ha;
- Korzękvice - park wiejski o powierzchni 0,5 ha.

2.3 Rezerwat przyrody „Wąwozy Biechowskie”

Rezerwat przyrody „Wąwozy Biechowskie”, administracyjnie należy do Nadleśnictwa Prudnik i obejmuje oddział 92i obrębu Szklary o powierzchni 2,66ha. Teren rezerwatu położony jest na stoku rozległego wzgórza opadającego w kierunku południowo- wschodnim. Znaczna część obszaru rezerwatu zajęta jest przez porosły roślinnością, rozległy i rozgałęziony w dolnej części parów. Jest on wykształcony przez erozję wodną w późnoczwartorzędowych utworach lessowych pokrywających wcześniejsze naniesienia lodowcowe. Stoki parowu sięgają 5 metrów wysokości. Jego górna część położona jest na wysokości 270 m.n.p.m., ujście na 250 m.n.p.m. Las porastający parów i pozostały do ochrony obszar to drzewostan bukowy z domieszkowo występującym świerkiem- prawdopodobnie sztucznie tu wprowadzonym.

Fitosocjologicznie wyróżniono na terenie rezerwatu zarówno fragmenty żywej buczyny niżowej jak i buczyny sudeckiej. Ma to zapewne swój związek z położeniem rezerwatu w przejściowej strefie pomiędzy dawną Puszcza Śląską a dawną Puszcza Sudecką. Podstawowym mankamentem projektowanego rezerwatu jest jego mała powierzchnia. Na 2,66 ha trudno będzie utrzymać warunki trwałej i harmonijnej egzystencji przyrody.

2.4 Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Strzebińskie”

Obszar ten obejmuje położony na terenie wzgórz Niemczańsko- Strzebińskich zwarty kompleks leśny (o powierzchni 1465ha), z licznymi ciekami wodnymi, z największym potokiem na obszarze Gminy Potokiem Skoroszyckim oraz obejmujący swym zasięgiem źródło i część rzeki Cielnicy. Przeważająca część lasów na OChK należy do zlewni Cielnicy- lewobrzeżnego dopływu Nysy Kłodzkiej. Tylko północna część odwadniana jest przez Potok Skoroszycki wpadający bezpośrednio do Krynki. Na obszarze OChK znajduje się kompleks leśny „Las Biechowski, w którym dominują drzewostany mieszane na siedliskach lasu mieszanego świeżego, w różnych klasach wieku. Mimo przewagi gatunków iglastych (sosna, świerk, modrzew, jodła) widoczny jest ich powolny regres i obniżanie stanu zdrowotnego lasów. W lesie tym znajduje się jedyny pomnik przyrody- dąb szypułkowy.

2.5 Udokumentowane złoża surowców mineralnych

Na terenie gminy udokumentowane zostało jedno złożo surowców mineralnych. Udokumentowane w kat.C, złożo iłów trzeciorzędowych i piasków schudających występuje we wsi Prusinowice. Zasoby złoża wynoszą:

-iły trzeciorzędowe	- 756 tys.t
-piaski schudające	- 47 tys.t

Złożo wyż. wym. stanowi zaplecze surowcowe cegielni w Prusinowicach. Występujące na terenie gminy nieużytki rolne i poeksploatacyjne wymagają przeprowadzenia prac rekultywacyjnych.

2.6 Siedliska przyrodnicze

Na terenie gminy Pakosławice stwierdzono dotychczas występowanie następujących siedlisk chronionych (10):

- starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne (Potamogetonion),
- zalewane muliste brzegi rzek (Bidentalia tripartiti),
- pionierskie murawy napiaskowe i naskalne (Sedo-Scleranthetea),
- śródładowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae),
- murawy bliźniczkowe (Nardetalia),
- mokre łąki użytkowane ekstensywnie (Cirsio – Polygonetum, Trolli – Polygonetum, Cirsietum rivularis),
- grąd środkowoeuropejski (Galio sylvatici – Carpinetum),
- acidofilne dąbrowy i acidofilny las brzozowo-dębowy (Vetulo – Quercetum),
- łąg jesionowo-olszowy (Fraxino – Alnetum =Circae – Alnetum),
- olsy i łozowiska (Alnetea glutinosae).

2.7 Ostoje fauny

Ostoje fauny, stanowiące koncentrację w określonych miejscach walorów takich jak: stanowisk rzadkich i zagrożonych, chronionych gatunków zwierząt lub zbliżonych do naturalnych zespo-

łów faunistycznych, zostały szerzej opisane w Programie ochrony środowiska dla gminy Pakosławice na lata 2006- 2015 oraz w Opracowaniu ekofizjograficznym gminy Pakosławice.

3. Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną prawną.

Do objęcia ochroną prawną wskazuje się :

- drzewa o cechach pomnikowych,
- grupy (kępy) drzew do zachowania przed wyrębem.

Ponadto obejmuje się ochroną stwierdzone stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową częściową i ścisłą oraz siedliska przyrodnicze podlegające ochronie.

Drzewa pomnikowe.

Drzewa o wymiarach pomnikowych znajdują się w oddziale Leśnictwa Kłodobok, w oddziałach:

- 115 g - Buk, wiek 170 lat
- 108 f - Buk, wiek 170 lat
- 86 f - Dąb, wiek 300 lat

Kępy, grupy i pojedyncze drzewa zasługujące na ochronę przed wyrębem.

W oddziale 120 j Leśnictwa Biechów rośnie grupa 7 dębów w wieku około 250 lat zakwalifikowana jako kępa drzew zasługująca na ochronę przed wyrębem.

4. Lasy.

Grunty leśne w gminie Pakosławice zajmują powierzchnię 989,5 ha, co stanowi 13,36% gruntów gminy, w tym lasy zajmują 982,8 ha.

Lasy na terenie gminy nie cechuje zbyt duża różnorodność typów siedliskowych lasów. Reprezentowane są w zasadzie tylko typy siedliskowe lasów nizinnych.

Podstawowym gatunkiem lasotwórczym w gminie jest dąb, który tworzy drzewostany lite oraz mieszane. Inne gatunki drzew powszechnie występujące w lasach gminy Pakosławice to: sosna, brzoza, buk, świerk, olcha. Pojedynczo występują takie gatunki, jak: modrzew, osika, jesion, klon i lipa.

5. Obszary systemu ekologicznego "E".

Podstawowym elementem struktury przestrzennej gminy jest system terenów otwartych o wysokich walorach ekologicznych. System ten obejmuje:

- Kompleks leśny „Las Biechowski”.
- Dolinę rzeki Korzkiew ze zbiornikiem wodnym Jez.Korzkiew (we wsi Nowaki).
- Dolinę rzeki Cielnicy.
- Doliny innych mniejszych cieków wodnych.
- Parki krajobrazowe ze stawami we Frączkowie i Biechowie.
- Tereny otwarte znajdujące się w użytkowaniu rolniczym.

Różnorodność florystyczno- faunistyczna oraz krajobrazowa stanowi gwarancję utrzymania równowagi środowiskowej i poprawnego funkcjonowania ekosystemów.

VI. UWARUNKOWANIA, KIERUNKI I ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH.

W rozwoju przestrzennym gminy związanym z ochroną środowiska historycznego, kulturowego i krajobrazowego gminy, należy kierować się według zasad uwzględniających zakres działań dotyczących tych sfer wartości środowiskowych, określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Prowadzona polityka przestrzenna gminy winna uwzględniać:

- konserwację i rewitalizację w odniesieniu do obiektów i terenów zabytkowych;
- adaptację w odniesieniu do obiektów i terenów o potencjalnych wartościach kulturowych;
- modernizację w odniesieniu do obiektów nie mających cech zabytkowych, a dysharmonizujących obszar o wartościach kulturowych;
- utrwalanie dotychczasowej formy przestrzennej w danej miejscowości w sytuacji niewielkiego nawarstwienia w stosunku do formy pierwotnej;
- ochronę terenów osadniczych przed niekontrolowaną, pod względem estetyki architektonicznej, zabudową nie dostosowaną do otoczenia;
- eliminację czynników degradujących układy historyczne jednostek osadniczych;
- adaptację i modernizację elementów zabudowy i krajobrazu do potrzeb współczesnych;
- zagospodarowanie obiektów opuszczonych;
- rewitalizację wartości krajobrazowych, z zachowaniem i adaptacją dawnych zagród chłopskich i folwarków stanowiących wartości historyczne i krajobrazowe;
- eksponowanie regionalnej odrębności terenu;
- bezwzględną ochronę historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego jednostek osadniczych;
- projektowanie nowej zabudowy indywidualnie, w dostosowaniu do otoczenia oraz zachowania równowagi elementów krajobrazu historycznego regionu.

1. Podstawowe elementy dziedzictwa kulturowego i ich ochrona

Podstawowymi elementami zachowanego dziedzictwa kulturowego są zabytkowe obiekty, układy przestrzenne i krajobrazowe (zamki, pałace, zespoły zamkowo- i pałacowo- parkowe) oraz charakterystyczne dla Dolnego Śląska układy ulicowe z dość dobrze zachowanymi zagrodami (frontowe budynki szczytowe, budynki „wycugowe”, okazałe bramy i/lub budynki bramne, spichlerze, zabudowa murowana o bogatym wystroju architektonicznym i in.). Ze względu na znaczne wartości historyczne i kulturowe, ochronie konserwatorskiej podlegają zespoły urbanistyczne, obiekty architektury i budownictwa, parki, cmentarze, zabytki ruchome oraz stanowiska archeologiczne znajdujące się na terenie gminy.

Na obszarze gminy wyznacza się strefy ochronne dla zespołów pałacowo – parkowych w Biechowie, Frączkowie, Prusinowicach.

1.1 Wieś Biechów.

Zespół pałacowo – dworski.

- Strefa „B”** - ochrony konserwatorskiej dóbr kultury i zachowanych elementów zabytkowych. Teren zespołu pałacowo – parkowego /pałac, oficyna, zabudowa dawnego folwarku, park/. Proponuje się zachować dotychczasową funkcję oświatową zespołu pałacowego. Przy zmianach w strukturze oświaty zespół winien pełnić podobną funkcję usługową i mieszkalną. W zależności od potrzeb zespół usług turystyczno-hotelowych, ośrodek fundacji, centrum konferencyjno – hotelowe, itp.
- Strefa „K”** - ochrony krajobrazu kulturowego, pokrywająca się z granicą strefy „B”. Obejmuje zespół pałacowo - parkowy, tj. teren o dużych wartościach krajobrazowych i rekreacyjnych w granicach parku zabytkowego.
- Strefa „E”** - ekspozycji zabytkowego zespołu pałacowo - parkowego od strony przysiółka Spiny oraz od drogi z kierunku wsi Nowaki, na wysokości alei czereśniowej.
- Strefa „OW”** - strefa ochrony reliktyw archeologicznych, pokrywająca się z granicą stref „B” i „K”.
W strefie tej obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkiej działalności nie związanej z odkryciem reliktyw zabytkowych, która to działalność może być uruchomiona po przeprowadzeniu szczegółowych badań archeologicznych.

1.2 Wieś Frączków.

Zespół pałacowo – dworski.

- Strefa „B”** - ochrony elementów zabytkowych.
Teren zespołu pałacowo – parkowego / pałac, oficyna, zabudowa dawnego folwarku, park. Rewaloryzacja całości założenia z przeznaczeniem na mieszkalnictwo zbiorowe z funkcją usługową- w zależności od potrzeb na ośrodek turystyczno-hotelowy, siedzibę fundacji, centrum konferencyjno – hotelowe, itp.
- Strefa „K”** - ochrony krajobrazu pokrywająca się z granicą strefy „B”.
W strefie tej obowiązuje zakaz działań inwestycyjnych, zachowanie rozplanowania ścieżek, alei, ochrona i konserwacja drzewostanu na terenach zieleni urządzonej w otoczeniu zespołów oraz zachowanie naturalnych walorów krajobrazowych terenów przynajmniej w granicach parku krajobrazowego.
- Strefa „OW”** - strefa ochrony reliktyw archeologicznych, pokrywająca się z granicą stref „B” i „K”.
W strefie tej obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkiej działalności nie związanej z odkryciem reliktyw zabytkowych, która to działalność może być uruchomiona po przeprowadzeniu szczegółowych badań archeologicznych.

1.3 Wieś Prusinowice.

Zespół dworsko- parkowy.

- Strefa „B”** - ochrony konserwatorskiej dóbr kultury i zachowanych elementów zabytkowych.
Teren zespołu dworsko – parkowego /ruina budynku d. dworu, park dworski, budynek folwarczny/.
Rewaloryzacja założenia, odbudowa założenia dworskiego i w zależności od potrzeb przeznaczenie dla celów usług turystyczno-hotelowych, ośrodek fundacji, centrum konferencyjno - hotelowe.
- Strefa „K”** - ochrony krajobrazu kulturowego, pokrywająca się z granicą strefy „B”.
Obejmuje teren dawnego zespołu dworsko-parkowego, tj. teren o dużych wartościach krajobrazowych i rekreacyjnych w granicach układu zabytkowego.
- Strefa „OW”** - strefa ochrony reliktyw archeologicznych, pokrywająca się z granicą stref „B” i „K”.
Na obszarze dawnego parku podworskiego, w strefie tej obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkiej działalności nie związanej z odkryciem reliktyw zabytkowych, która to działalność może być uruchomiona po przeprowadzeniu szczegółowych

badzeń archeologicznych.

Szczególnej ochronie podlegają obiekty znajdujące się w rejestrze i ewidencji zabytków.

Istnienie na terenie gminy styku kulturowego pomiędzy ludnością napływową, a autochtoniczną obli-
guje również do uszanowania istniejących relikwów kultury tj. – pomników poświęconych ludności
miejscowej poległej na frontach wojen światowych, pomników, płyt nagrobnych sprzed 1945 r, nie-
jednokrotnie z końca XIX wieku, usytuowanych na cmentarzach przykościelnych lub w miejscach
wydzielonych, kaplic i krzyży przydrożnych często związanych z rozwiniętym na tym terenie kultem
św. Jana Nepomucena, poprzez objęcie ich ochroną konserwatorską.

Dla obiektów objętych ochroną konserwatorską przeznacza się funkcję nawiązującą do ich pierwot-
nego przeznaczenia:

a.	Obiekty i zespoły sakralne	- funkcja religijna, mieszkalna.
b.	Zespoły zamkowe, pałacowe, dwor- skie, folwarki	- funkcja mieszkaniowa, administracyjna, usługowa lub mie- szana, itp.
c.	Budynki, zagrody i in.	- funkcja mieszkaniowa, gospodarcza, usługowa lub miesza- na, itp.
d.	Parki	- funkcja rekreacyjno – wypoczynkowa w powiązaniu z w/w zespołem pałacowym lub dworskim.
e.	Cmentarze	- adaptacja funkcji w powiązaniu z pkt. a.
f.	Stanowiska archeologiczne	- zabudowa, prace ziemne, prowadzenie upraw polowych - po uprzednim uzyskaniu zezwolenia OWKZ i ewentualnie prze- prowadzeniu prac wykopaliskowych.

2. Zabytkowe układy ulicowe.

Na obszarach historycznie ukształtowanych centralnych części wsi Biechów, Nowaki, Pakosławice, Prusinowice, Reńska Wieś, Rzymiany, Słupice, Smolice, Strobice, zaleca się zachowanie zabytkowe-
go układu zabudowy, dróg oraz uzgadnianie działalności inwestycyjnej z właściwym Konserwatorem
Zabytków. Szczególnej ochronie podlega historyczny układ ruralistyczny wsi Prusinowice . Ochrona
tego układu wynika z ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego oraz
„Waloryzacji zabytkowego zasobu wsi województwa opolskiego” (opr.Krajowy Ośrodek Badań i
Dokumentacji Zabytków).

3. Cmentarze zabytkowe.

Ważnym dziedzictwem kulturowym są istniejące cmentarze, cmentarze zamknięte oraz tereny zieleni
pocmentarnej, usytuowane przeważnie w otoczeniu zespołów kościelnych, usytuowane w miejscowo-
ściach Nowaki, Pakosławice, Reńska Wieś, Rzymiany z cennymi zabytkami sztuki sepulkarnej, za-
chowanym układem alejek i ścieżek cmentarnych, w otoczeniu okazałego starodrzewu. Obiekty te
należy pielęgnować dla uwypuklenia ich wartości kulturowych oraz ekspozycji w krajobrazie miej-
scowości.

4. Stanowiska archeologiczne.

Do elementów zachowanego dziedzictwa kulturowego należą również stanowiska archeologiczne.
Głównym zagrożeniem dla tych ostatnich jest rolnicze i przemysłowe użytkowanie gruntów /np. gli-
nianki, żwirowiska/. Dotyczy to zasadniczo stanowisk archeologicznych usytuowanych w okolicy wsi
Prusinowice.

Szczególną ochroną należy otoczyć potwierdzone w terenie stanowiska archeologiczne wpisane do
rejestru WUOZ w Opolu.

Roboty budowlane ziemne związane z inwestycjami budowlanymi w sąsiedztwie stanowisk podlegają
nadzorowi archeologicznemu, nadzór ten zlecić należy jednostce lub osobie wyspecjalizowanej do

świadczenia tego typu usług. W przypadku odkryć obiektów archeologicznych roboty te należy wstrzymać i przeprowadzić ratownicze badania archeologiczne.

Szczegółowe działania związane ze stanowiskami archeologicznymi obejmują:

- Wszystkie przedsięwzięcia ziemne (budowy, roboty instalacyjne - gazociągi, wodociągi, kanalizacje, kable energetyczne i telefoniczne), rowy melioracyjne, tworzenie nowych wybieżysk kruszywa i wysypisk śmieci oraz inne prace ziemne przebiegające na obszarach stwierdzonych stanowisk archeologicznych, muszą być uzgadniane z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Opolu.
- Prace ziemne wykonywane w pobliżu stanowiska archeologicznego wymagają nadzoru specjalisty.
- Naruszenie stanowiska archeologicznego jest możliwe tylko po wcześniejszym przebadaniu tegoż na koszt inwestora, po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- Grodziska nie mogą zostać naruszone.
- O każdorazowym znalezisku archeologicznym należy informować Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14.

5. Parki krajobrazowe /w tym zabytkowe/ i obszary chronionego krajobrazu.

Parki dworskie stanowią w większości cenne obiekty przyrodnicze, będąc równocześnie dokumentami sztuki ogrodniczej podziwianej przez szereg pokoleń. Obiekty te są specyficzną formą zainwestowania, stanowią część materialnego i kulturowego dorobku lokalnego społeczeństwa

- przy zespole pałacowym w Biechowie - założenie z drugiej połowy XIX wieku, obejmujące park przypałacowy oraz krajobrazowy park naturalistyczny z okazami drzewostanu w rozmiarach kwalifikujących je do pomników przyrody. Założenie wpisane do rejestru zabytków pod nr. 116/84. Restauracja całości założenia parku przypałacowego przechodzącego w park leśny w granicach zabytkowego układu;
- przy zespole pałacowym we Frączkowie – park krajobrazowy z 1860 roku o pow. 22.7 ha, w tym stawy 1,74 ha - naturalistyczny z cennymi okazami drzewostanu. Założenie wpisane do rejestru zabytków pod nr 36/79. Kompleks parkowy łączący się od wschodu z dużym kompleksem zadrzewień śródpolnych i przywodnych tworząc wspólnie podstawowy element krajobrazu w obrębie południowo centralnej części gminy – Rewaloryzacja założenia odtwarzająca dawny układ zespołu;
- przy zespole dworskim w Prusinowicach – zachowany zespół zieleni stanowiącej pozostałość dawnego założenia parkowego z ruiną budynku dworu. Zalecana rewaloryzacja założenia parkowego stanowiącego ważny element krajobrazu wsi;
- Korzękwice - częściowo zachowany, zdewastowany park krajobrazowy, z XIX w., przekazany pod kuratelę Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Północno – zachodnia część gminy Pakosławice należy do obszaru o atrakcyjnych walorach krajobrazowych (strefa Kamiennika). Obszar lasów w tej części gminy to lasy wodochronne. Na obszarze tym wyznacza się rezerwat przyrody – „Wąwozy Biechowskie” w okolicy Biechowa. W związku z tym wprowadza się na tym obszarze szereg ograniczeń funkcjonalno - przestrzennych, mających za zadanie utrzymanie walorów krajobrazowych, zgodnego z zasadami ekologii rozwoju przestrzennego oraz stworzenia terenów dla turystyki i rekreacji. Wymienione tereny zielone wraz ze zbiorowiskami roślinności rozwiniętej w obrębie zadrzewień, zakrzaczeń śródpolnych i łąk, w powiązaniu z terenami południowo – wschodniej części gminy (dolina Cielnicy), o funkcjach środowiskotwórczych, stanowią uzupełnienie układu ekologicznego gminy Pakosławice, umożliwiając podtrzymanie procesów przyrodniczych.

Utrzymanie tego układu jest bezwzględnie konieczne dla zapewnienia poprawnego funkcjonowania środowiska kulturowego i przyrodniczego gminy.

6. Wykaz zabytków architektury i budownictwa na terenie gminy.

BIECHÓW

Pałac neorenesansowy, mur. XVII/XIX w. wraz z murem oporowym ta rasu ziemnego nr.rej. 184/2012 z 29.02.2012

Portiernia w zespole, ob. dom mieszkalny nr 18, mur, 1904 r, nr rej. 2213/90 z 15.03.1990r.

Park pałacowy, 2 poł. XIXw., nr rej.:116/84 z 30.11.1984r.

Kaplica przypałacowa, neogotycka, mur, 1856-63.

Oficyna pałacowa, mur. Z XIX w.

FRĄCZKÓW

Pałac, mur. z 1885 r, nr rejestru 1959/72 II.z 2.09.1972r.

Oficyna pałacowa, mur. z 2 poł.XIX w, nr rej. 2024/77 z 19.02.1977r.

Park nr rej.36/79 z 19.12.1979r.

NOWAKI

Kościół parafialny p. w. św. Andrzeja, z 1505 r, nr rej. 1114/66 .

Ogrodzenie kościoła z bramkami, mur. z XVI w.

Dom mieszkalny nr 37.

Dom mieszkalny nr 14.

Dom gminny, XVIII/XIX, nr rej.: 1697/66 z 27.09.1966r.

Młyn z XIX w, urz. techniczne z okresu międzywojennego- zab. techniki.

PAKOSŁAWICE

Kościół parafialny śś. Piotra i Pawła, mur. z poł. XIII w, nr rej. 310/56 z 11/04.1956r.

Pozostałości ogrodzenia przy kościele, mur. z XVI w.

Cmentarz przykościelny (grzebalny), nr rej.:299/95.

Plebania.

Kaplica.

PRUSINOWICE

Kościół parafialny p. w. św. Michała Arch., mur. z XV/XIX w, nr rej. 1117/66 z 5.02.1966r.

Plebania, mur. z ok. 1820 r.

Dawny dwór, ob. w ruina, pocz. XIX w. mur., nr rej. 2046/80.

REŃSKA WIEŚ

Kościół parafialny p. w. św. Małgorzaty, mur. 1649, nr rej. 1121/66 z 8.02.1966r.

Ogrodzenie kościoła parafialnego, mur. XVI/XVII w.

Uwaga : obiekty wytluszczone dot. Wykazu obiektów nieruchomości zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków województwa opolskiego wg stanu na 1.06.2013r., pozostałe znajdują się w ewidencji.

7. Wykaz obiektów zabytkowych ruchomych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków zlokalizowanych na terenie gminy.

NOWAKI

Krzyż pokutny przy drodze naprzeciw kościoła parafialnego p. w. św. Andrzeja,

PAKOSŁAWICE

Krzyż pokutny przed Kościołem pw. ś.ś. Piotra i Pawła,

REŃSKA WIEŚ

Dwa krzyże pokutne przy murze kościelnym.

8. Zakres ochrony konserwatorskiej.

Zakres ochrony konserwatorskiej ustalonej w studium obiektów zabytkowych w pkt. 6 wymaga zachowania:

- bryły obiektu i dachu co do kształtu, materiału, podziałów w elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej,
- wystroju architektonicznego.

Wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne związane z tymi obiektami należy uzgadniać z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Dla obiektów, zespołów lub obszarów wpisanych do rejestru, niezależnie od ustaleń wynikających z położenia z położenia w zasięgu granic stref ochrony konserwatorskiej, obowiązują następujące ustalenia:

- obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej;
- wszelkie zamierzenia inwestycyjne oraz zagospodarowanie terenów wymagają uzyskania pozwoleń konserwatorskich zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

9. Wykaz stanowisk archeologicznych usytuowanych na terenie gminy.

L.p.	Nr stanowiska wg rejestru Służby Ochrony Zabytków	Miejscowość	Opis stanowiska
1.	A-1048/97	Biechów	Osada kultury łużyckiej (epoka brązu- halsztad), ślad osadnictwa z neolitu, pow. 2,25 ha
2.	A-970/94	Biechów	Osada kultury łużyckiej, XI-XII w., pow. ok. 0,75 ha
3.	A-971/94	Biechów	KPL-neolit, osada kultury łużyckiej, pow. 1,5 ha
4.	A-262/70	Smolice	osada z neolitu, epoka brązu, kultura łużycka
5.	A-261/70	Smolice	stanowisko nieokreślone – OWR i wczesne średniowiecze
6.	A-263/70	Smolice	stanowisko nieokreślone, epoka brązu, kultura łużycka
7.	A-1045/97	Biechów-Godków	osada z neolitu (KPL), pow. ok. 1,0 ha
8.	A-264/70	Smolice	stanowisko nieokreślone, epoka brązu, kultura łużycka
9.	A-980/94	Goszowice	osada XI- 1 poł. XIV w., pow. ok. 0,25 ha
10.	A-981/94	Goszowice	osada kultury łużyckiej (epoka brązu), pow. ok. 6,25 ha
11.	A-978/94	Goszowice	osada kultury łużyckiej – halsztad, pow. ok. 1,5 ha

12.	A-982/94	Goszowice	osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu-halsztad), pow. ok. 1,25 ha
13.	A-979/94	Goszowice	osada kultury łużyckiej (epoka brązu), pow. ok. 3,0 ha
14.	A-1047/97	Biechów	punkt osadniczy z neolit (KPL, KCWR), kultura przeworska, późne średniowiecze, pow. ok. 1,0 ha
15.	A-1046/97	Biechów	osada kultury łużyckiej (epoka brązu - halsztad), punkt osadniczy z neolitu (KPL), późne średniowiecze, pow. ok. 8,7 ha
16.	A-305/70	Nowaki	stanowisko nieokreślone, wczesne średniow., pow. ok. 1,2 ha
17.	A-968/94	Nowaki	osada z neolitu, kultura łużycka, przeworska
18.	A-306/70	Nowaki	stanowisko nieokreślone, epoka brązu, kultura łużycka, wczesne średniowiecze
19.	A-977/94	Korzekwice	osada kultury łużyckiej (epoka brązu), pow. ok. 7,5 ha
20.	A-975/94	Korzekwice	osada kultury CWK (neolit), pow. ok. 0,25 ha
21.	A-974/94	Korzekwice	osada cyklu kultury wstęgowej (neolit), pow. ok. 0,6 ha
22.	A-1060/97	Słupice	osada hutnicza – kultura przeworska ślad osadnictwa – późne średniowiecze, pow. ok. 0,6 ha
23.	A-302/70	Nowaki	stanowisko nieokreślone, wczesne średniow., pow. ok. 1,0 ha
24.	A-303/70	Nowaki	osada – wczesne średniowiecze, pow. ok. 1,0 ha
25.	A-973/94	Korzekwice	osada kultury łużyckiej, przeworskiej(OWR), IX-X w. i XIII-XIV w.
26.	A-969/94	Korzekwice	osada z neolitu, XI-XII w. i XV w.
27.	A-983/94	Korzekwice	cmentarzysko kultury łużyckiej (V okres epoki brązu-halsztad), pow. ok. 1,6 ha
28.	A-1057/97	Nowaki	cmentarzysko kultury łużyckiej (epoka brązu-halsztad), ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, pow. ok. 0,5 ha
29.	A-1056/97	Nowaki	osada KPL, ślad osadnictwa z późnego średniowiecza, pow. ok. 1,0 ha
30.	A-304/70	Nowaki	stanowisko nie określone, średniow., pow. ok. 1,0 ha
31.	A-973/94	Bykowice	osada KPL (neolit), kultura łużycka (V okres epoki brązu-halsztad), pow. ok. 1,25 ha
32.	A-972/94	Bykowice	osada z neolitu, kultura łużycka(V okres epoki brązu-halsztad), pow. ok. 0,6 ha

UWAGI:

- Na opiniowanym obszarze znane są ponadto stanowiska archeologiczne odkryte w okresie przedwojennym, ale bliżej niezlokalizowane w terenie.
- Dokładne dane dotyczące chronologii i lokalizacji stanowisk archeologicznych oraz wgląd do materiałów archiwalnych uzyskać można w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14.

VII. UWARUNKOWANIA, KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI PRODUKCYJNYCH.

1. Kierunki rozwoju rolnictwa.

Rolnictwo stan istniejący

Powierzchnia gminy Pakosławice wynosi 7 405 ha, z czego 80,42% (5 955 ha) jest użytkowane rolniczo. Pozostałe 19,58% zajęte jest przez: lasy i grunty leśne (13,36%- tj. 989,5 ha) oraz grunty nieużytkowane rolniczo obejmujące drogi, tereny osiedlowe, nieużytki, in. (6,22%-tj. 460,5ha).

Struktura użytkowania gruntów w gminie (według danych GUS z 2010 roku).

Wyszczególnienie	Pow. w ha
Powierzchnia użytków rolnych ogółem	5 955
W tym:	
- grunty orne ogółem	7006,11
- sady ogółem	7,53
- łąki ogółem	179,25
- pastwiska ogółem	92,07
Lasy i grunty leśne ogółem	116,3
Pozostałe grunty i nieużytki ogółem	230,88

Charakterystyka gospodarstw rolnych wg rodzaju i grup obszarowych (wg PSR).

Jednostka terytorialna:	Gmina Pakosławice	
Zakres danych:	Ogółem	
Lata:	2010	
Kategoria:	SPIS ROLNY	
PSR WG SIEDZIBY GOSPODARSTWA		
Gospodarstwa wg rodzaju		
Gospodarstwa rolne	gosp.roln.	392
Gospodarstwa indywidualne	gosp.roln.	381
Gospodarstwa rolne		
Ogółem	gosp.roln.	392
Do 1 ha włącznie	gosp.roln.	171
Powyżej 1 do mniej niż 2 ha	gosp.roln.	221
1-5ha	gosp.roln.	84
1-10ha	gosp.roln.	137
1-15ha	gosp.roln.	160
5-10ha	gosp.roln.	53

5-15ha	gosp.roln.	76
10-15ha	gosp.roln.	23
15ha i więcej	gosp.roln.	61

Użytkowanie gruntów rolnych.

W aktualnej strukturze użytkowania gruntów w gminie największy udział mają użytki rolne oraz grunty leśne. Pozostałe grunty obejmujące tereny zabudowane, komunikacyjne, wody, tereny eksploatacyjne, nieużytki i inne.

W strukturze użytków rolnych zdecydowanie przeważają grunty orne.

Największy udział w użytkowaniu gruntów w indywidualnych gospodarstwach rolnych mają użytki rolne.

Największą obszarowo wsią jest Biechów (1420 ha), a najmniejszą jest wieś Bykowice (226ha).

Procent gruntów rolnych waha się od 46% w Biechowie do 95% w Korzękwichach.

Użytkowanie gruntów w całej gminie z uwzględnieniem gruntów w indywidualnych gospodarstwach rolnych (wg danych GUS z 2010r.)

Wyszczególnienie	Pow. w ha
Powierzchnia użytków rolnych ogółem	7353,29
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych	3608,29
Grunty orne ogółem	7006,11
Grunty orne w gospodarstwach indywidualnych	3419,94
Sady ogółem	7,53
Sady w gospodarstwach indywidualnych	7,12
Łąki ogółem	179,25
Łąki w gospodarstwach indywidualnych	143,89
Pastwiska ogółem	92,07
Pastwiska w gospodarstwach indywidualnych	9,13
Lasy i grunty leśne ogółem	116,3
Lasy i grunty leśne w gospodarstwach indywidualnych	75,16
Pozostałe grunty i nieużytki ogółem	230,88
Pozostałe grunty i nieużytki w gospodarstwach indywidualnych	113,19

Określony w studium układ przestrzenny gminy wskazuje na przewidywane zmiany w strukturze użytkowania gruntów polegające na:

- obniżeniu udziału użytków rolnych do wielkości 70%-72%,
- zwiększeniu udziału lasów do wielkości 13%-15%,
- zwiększeniu udziału terenów nierolniczych do wielkości 15%-17%.

Wzrost udziału lasów wiązać się będzie z dodatkowymi zalesieniami określonymi w wyznaczonej granicy polno-leśnej, zgodnie z którą część użytków rolnych o najniższych walorach bonitacyjnych i częstokroć stanowiących enklawy wśród terenów leśnych przeznaczonych zostanie do zalesienia.

W studium dodatkowo przewiduje się do zalesienia grunty rolne w obrębie wsi Goszowice obejmujące działki 69/28, 85/7PGR, 106/27, 94/5, 146/2 oraz w obrębie wsi Rzymiany obejmujące działkę 302. Grunty te włącza się we wcześniej opracowaną granicę polno – leśną.

Zaleca się również na obszarach ciągów ekologicznych, głównie w dolinach rzek dokonywania zmian w strukturze użytkowania samych użytków rolnych. Dotyczy to sukcesywnego przeznaczania gruntów ornych na użytki zielone. Procesy inwestycyjne związane z rozwojem komunikacji i funkcji mieszkaniowej, produkcyjnej, turystycznej pociągną za sobą zajmowanie użytków rolnych. Tempo

ubytku gruntów rolnych pozostanie w ścisłej korelacji z procesami inwestycyjnymi na obszarze gminy.

W zasadach polityki przestrzennej uwzględnić należy:

- ochronę kompleksów rolnych klas I-III przed przeznaczeniem na cele nierolne,
- ograniczenie dostępności gruntów rolnych klasy I-V przed przeznaczeniem na cele nierolne.

Struktura stanu władania użytkami rolnymi.

Na ogólną powierzchnię użytków rolnych gminy wynoszącą 7353,29 ha wg stanu ewidencji gruntów na 2010r. r (Powszechny Spis Rolny). w indywidualnych gospodarstwach rolnych pozostawało 3608,29 ha , co stanowi 45,5 % ogólnej powierzchni użytków rolnych w gminie. We władaniu sektora publicznego (Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, gospodarstw spółek mieszanych z przewagą mienia państwowego, zasobów gruntów, mienia komunalnego i rolniczych jednostek gospodarki uspołecznionej) jest 3652 ha – 54,5 %.

Spodziewać się należy, że sektor gospodarstw indywidualnych sukcesywnie zwiększać będzie swój potencjał. Główny przepływ użytków rolnych do sektora indywidualnego następować będzie z AWR SP.

Tym samym nastąpi wzrost wielkości indywidualnych gospodarstw rolnych. Tendencja ta może być spotęgowana w przypadku zmniejszenia ilości gospodarstw rolnych. Aktualnie średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego (5,6ha) jest niższa od średniej wojewódzkiej wynoszącej 7,8 ha. Procesy wzrostu wielkości gospodarstw spowodują z czasem wzrost ich konkurencyjności.

Obrót ziemią, jaki będzie miał miejsce , nie wpłynie na zmianę charakteru gminy, co oznacza że rolnictwo na obszarze wiejskim gminy pozostanie funkcją dominującą.

Program produkcji rolnej i inwestycji związanych z rolnictwem.

Produkcję rolną w obecnej gospodarce rynkowej stymuluje bądź limituje ekonomika, to znaczy, że dobór gatunków czy odmian w produkcji roślinnej czy kierunku w hodowli zwierząt uzależniony będzie od opłacalności produkcji.

Niemniej stwierdzić należy, że rolnictwo w gminie bazować winno na:

- dobrej i średniej jakości obszarach dla produkcji rolnej,
- wykorzystaniu warunków przyrodniczych do uprawy warzyw i owoców,
- upowszechnieniu zasad rolnictwa ekologicznego,
- stworzenie nowoczesnej bazy hodowlanej tylko w technologiach bezpiecznych dla środowiska poprzez modernizację i budowę nowoczesnych stanowisk inwentarskich,
- rozwoju hodowli na obszarze chronionego krajobrazu i w obszarach ciągów ekologicznych, w związku ze zmianą struktury użytkowania gruntów rolnych na tym obszarze - przekształcaniem gruntów ornych na użytki zielone,
- pełniejszym wykorzystaniu bazy produkcyjnej,
- przeprowadzeniu remontów obiektów produkcyjnych w złym stanie technicznym lub ich wymianie na obiekty nowe (dostosowane do nowych technologii produkcyjnych), z jednoczesną rozbórką obiektów nie nadających się do dalszego wykorzystania lub nieopłacalnych pod względem ekonomicznym do remontu,
- tworzeniu bazy przetwórczej,
- rozwoju usług dla rolnictwa,
- rozszerzenie infrastruktury technicznej zwiększającej atrakcyjność inwestycyjną terenów wiejskich.

W procesie restrukturyzacji obszarów wiejskich uwzględnić należy :

- zwiększanie powierzchniowe gospodarstw wiejskich,

- rozwój rzemiosła na bazie istniejących zagród i nieczynnych ośrodków produkcyjnych rolnictwa (m.in. po b. PGR),
- rozwój agroturystyki.

2. Kierunki rozwoju przestrzennego funkcji produkcyjnych pozarolniczych.

Istniejący potencjał przemysłu w gminie i jego struktura gałęziowa nie zapewnia dostatecznej liczby miejsc pracy oraz dynamicznego rozwoju funkcji przemysłowej. Pozarolnicze funkcje produkcyjne związane z przemysłem materiałów budowlanych skoncentrowane są głównie w Prusinowicach. . Znacznie mniejsza koncentracja głównie funkcji magazynowo – składowych jest we wsi gminnej Pakosławicach. Na pozostałym obszarze funkcje te mają charakter marginalny. Utrzymujące się tendencje spadkowe aktywności gospodarczej w skali całej gminy powodują, że pogłębia się, przy dominującym zatrudnieniu w rolnictwie, dotychczasowa niekorzystna struktura funkcjonalna , gdzie zatrudnienie w przemyśle jest prawie dwukrotnie niższe od zatrudnienia w szeroko pojętych usługach.

Program rozwoju pozarolniczych miejsc pracy, w świetle spodziewanego spadku zatrudnienia w rolnictwie, stawiać należy w rzędzie zadań priorytetowych , decydujących o realizacji podstawowego celu rozwoju, jakim jest zdecydowane obniżenie bezrobocia i poprawa warunków życia mieszkańców gminy.

Polityka związana z realizacją powyższego programu uwzględnić powinna :

- maksymalne wykorzystanie istniejącej bazy przemysłowo-składowej na cele produkcyjne,
- stworzenie warunków dla rozwoju funkcji przemysłowej, poza strefą zainwestowania we wsi Pakosławice przy drodze krajowej nr 46,
- wydzielenie wyznaczonych w niniejszym studium oraz w dotychczasowym planie gminy niezagospodarowanych terenów przemysłowo-składowych,
- preferencje w lokalizacji na terenie gminy zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego m.in. dla grup producenckich i różnych form obsługi rolnictwa,
- restrukturyzację własnościową istniejących przedsiębiorstw (pełną prywatyzacją istniejących podmiotów gospodarczych),
- restrukturyzację technologiczną zmierzającą do większej konkurencyjności produkowanych wyrobów; w tym realizację programu produkcji czystej ekologicznie,
- dopuszczenie drobnej produkcji i usług rzemiosła produkcyjnego w obrębie zabudowy zagrodowej na obszarach wiejskich pod warunkiem zachowania wymogów ochrony środowiska,
- w programie promocji gminy (dla pozyskania inwestorów) wskazać należy w sferze walorów miejscowości gminnej – wyjątkowo korzystne położenie przy drodze krajowej, drodze wojewódzkiej i linii kolejowej oraz walory obszaru gminy Pakosławice jako obszaru czystego ekologicznie - predestynowanego do lokalizacji zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego.

VIII. UWARUNKOWANIA, KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI.

Znacznie większe znaczenie przyjąć należy dla funkcji turystycznej w oparciu walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz unikatowe wartości kulturowe. Główne elementy możliwe do wykorzystania na cele turystyczno-rekreacyjne to:

- kompleks leśny „Las Biechowski” z zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi, użytkami ekologicznymi i pomnikami przyrody,

- wody otwarte; w tym rzeka Korzkiew i Cielnica, zbiornik wodny na rzece Korzkiew,
- obiekty kultury materialnej (szczególnie pałace w Biechowie i we Frączkowie) z parkami krajobrazowymi,
- „Nyska Droga św. Jakuba”- szlak turystyczny prowadzący do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela w Hiszpanii- biegnąca od Głuchołaz do Skorogoszczy, przebiegająca przez wsie: Reńska Wieś, Pakosławice, Prusinowice w gminie Pakosławice. W dniu 29 października 2009 r. nastąpiło połączenie „Nyskiej Drogi św. Jakuba” z „Drogą św. Jakuba VIA REGIA” w województwie opolskim.

W oparciu o w/w elementy przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe w studium wyznacza się następujące formy turystyki kwalifikowanej, które przyczynić się mogą do wzrostu znaczenia funkcji turystycznej jako wspomagającej rozwój gminy:

- turystyka krajoznawcza,
- agroturystyka,
- turystyka pobytowa i związana z wypoczynkiem świątecznym,
- turystyka wędkarska,
- turystyka konna.

Dla właściwego rozwoju funkcji turystycznej wykorzystać należy istniejącą bazę, którą wzbogacić należy o dodatkowe elementy i dodatkowe urządzenia takie jak:

- informację turystyczną (punkty informacji turystycznej, wyznaczone trasy zwiedzania, wyznaczone punkty obserwacyjne, widokowe, in.),
- parkingi z sanitariatami,
- przystosowanie obiektów zabytkowych do zwiedzania,
- motele (hotele),
- gastronomia i „mała gastronomia”.

Warunkiem rozwoju turystyki w skali całej gminy jest wykorzystanie istniejącej bazy oraz stworzenie niezbędnych elementów zagospodarowania turystycznego. Niezbędnym również czynnikiem rozwoju jest promocja turystyczna i pełna informacja o wartościach turystycznych gminy.

Wsie Nowaki i Biechów wskazuje się w studium jako najbardziej atrakcyjne dla rozwoju agroturystyki, a miejscowość Radowice (przysiółek wsi Biechów) jako teren przeznaczony pod budownictwo lotniskowe.

IX. UWARUNKOWANIA, KIERUNKI ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA TERENÓW SPECJALNYCH.

1. Uwarunkowania i kierunki rozwoju i funkcjonowania terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym.

W studium utrzymuje się w miejscowości Pakosławice Komisariat Policji w istniejących granicach. Innych terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym nie wyznacza się na terenie gminy.

2. Uwarunkowania i kierunki rozwoju i funkcjonowania terenów specjalnych MON i terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym.

Na terenie gminy nie wyznacza się terenów specjalnych MON i terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym.

3. Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania terenów związanych z ochroną przeciwpowodziową i osuwaniem się mas ziemnych.

Gmina położona jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami - jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Stara Struga o kodzie PLRW60001712769,
- Cielnica od źródła do Korzkwi o kodzie PLRW600017127449,
- Nysa Kłodzka od zb.Nysa do ujścia o kodzie PLRW6000191299,
- Dopływ spod Sidziny o kodzie PLRW60001712748,
- Cielnica od Korzkwi do Nysy Kłodzkiej o kodzie PLRW60001912749,
- Skoroszycki Potok o kodzie PLRW600017127569,

które stanowią części scalonej części wód Nysa Kłodzka od zb.Nysa do Odry (SO0912).

Głównym problemem w zakresie ochrony przeciwpowodziowej jest zagrożenie terenów zainwestowanych w dolinie rzeki Nysy Kłodzkiej.

W gminie Pakosławice dla ochrony przeciwpowodziowej utrzymuje się zbiornik na rzece Korzkiew we wsi Nowaki oraz planuje się budowę zbiorników małej retencji „Pakosławice” i „Smolice” na rzece Korzkiew. Zbiorniki mają przeznaczenie: retencjonowanie wody w zlewni, ochrona przeciwpowodziowa, rozwój turystyki i rekreacji.

Szczególne znaczenia nabiera wprowadzenie zabezpieczeń przeciwpowodziowych we wsiach Prusinowice, Frączków.

Tereny narażone na możliwość występowania wód powodziowych, wyłącza się z zainwestowania (wg granic określonych na rysunku studium).

Na terenie gminy nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych, które przewidziane są pod zabudowę.

X. ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZABUDOWANYCH.

1. Zabudowa mieszkaniowa.

Potencjalne możliwości rozwoju mieszkalnictwa na terenie gminy są ograniczone. Wynika to ze stosunkowo wysokich klas gruntów rolnych. Przeprowadzona w ramach studium analiza istniejących zasobów mieszkaniowych, potrzeb mieszkaniowych oraz priorytetów polityki mieszkaniowej pozwoliła na przyjęcie następujących zasad:

na terenie wsi Pakosławice:

- uwzględniając skalę miejscowości gminnej, realizację programu mieszkaniowego przewiduje się w formie zabudowy o niskiej intensywności zabudowy – MN ($In < 0,35 \div 0,40$),
- zabudowę o niskiej intensywności zabudowy zakłada się realizować w ramach osiedli domków jednorodzinnych oraz na terenach objętych wtórnymi podziałami działek w istniejącej zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej,
- dla zabezpieczenia walorów urbanistycznych wsi zabudowę mieszkaniową realizować w formie budynków II (max. III) kondygnacyjnych,
- utrzymuje się tereny mieszkaniowe zgodnie z ustaleniami planu miejscowego terenów zabudowanych gminy ,
- wyznacza się w studium obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej do dalszego zachowania (ZB), wymagające przekształceń (ZBp) i wymagające rehabilitacji (ZBr), w ramach których wymagane są następujące działania:
 - utrzymanie bądź przywrócenie poprzez remonty i modernizacje właściwego stanu technicznego substancji mieszkaniowej,
 - poprawa standardów wyposażenia budynków w instalacje,
 - zmniejszenie różnic w standardach mieszkaniowych i w jakości życia w nowych i starych zasobach mieszkaniowych,
 - wykorzystanie technik termoizolacji (kredyty i inne formy wspierające) dla poprawy wystroju architektonicznego zabudowy mieszkaniowej.

na terenach pozostałych wsi gminy:

- uwzględniając skalę wiejskich jednostek osadniczych gminy, realizację programu mieszkaniowego przewiduje się w formie zabudowy o niskiej intensywności zabudowy – MN ($In < 0,35 \div 0,40$),
- dopuszcza się intensyfikację zabudowy istniejących osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych przy intensywności $In > 0,70$, poprzez uzupełnienie zabudowy i jej rozbudowę, polegającą, m.in. na wprowadzeniu poddaszy użytkowych, szczególnie w budynkach wielorodzinnych o płaskich dachach,
- budownictwo mieszkaniowe o niskiej intensywności zabudowy zakłada się realizować w formie zabudowy jednorodzinnej (wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej), małych domów mieszkalnych oraz zabudowy zagrodowej.
- zastąpienie całkowicie zużytej zabudowy, nie będącej zabytkami architektury i budownictwa, zabudową nową,
- modernizację, rehabilitację i rewaloryzację starej, historycznej zabudowy,
- w uzasadnionych przypadkach intensyfikację starej zabudowy (w ramach wtórnych podziałów działek),
- utrzymuje się tereny mieszkaniowe zgodnie z ustaleniami planu miejscowego terenów zabudowanych powiększone o tereny zgłoszone we wnioskach, w ramach granic terenów przeznaczonych w studium do zabudowy,
- wyznacza się w studium obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej do dalszego zachowania (ZB), wymagające przekształceń (ZBp) i wymagające rehabilitacji (ZBr), w ramach których wymagane są następujące działania:
 - utrzymanie bądź przywrócenie poprzez remonty i modernizacje właściwego stanu technicznego substancji mieszkaniowej,
 - poprawa standardów wyposażenia budynków w instalacje,
 - zmniejszenie różnic w standardach mieszkaniowych i w jakości życia w nowych i starych zasobach mieszkaniowych,
 - wykorzystanie technik termoizolacji (kredyty i inne formy wspierające) dla poprawy wystroju architektonicznego zabudowy mieszkaniowej.

2. Zabudowa usługowa.

W roku 2011 na terenie gminy zarejestrowanych było 313 podmiotów gospodarczych, z tego 119 prowadziło działalność usługową (74 zajmowało się działalnością handlową, 15 gastronomią, 23 transportem i działalnością magazynową, 3 działalnością finansową, 4 obsługą nieruchomości).

Program usług zapewniający w miarę wszechstronne zaspokojenie potrzeb mieszkańców bazować będzie generalnie na funkcjonujących urządzeniach usługowych. Dopuszcza się jednakże przemienność funkcji istniejących obiektów usługowych lub ich trwałą zmianę. Kształtowanie form zabudowy usługowej uzależnia się od organizacji funkcjonalnej usług prowadzonej przez samorząd gminy i powiatowy oraz od programu usługowego.

- W zespole wsi Pakosławice – Reńska Wieś dodatkowe usługi wykształcić należy w parterach istniejących i projektowanych budynków mieszkalnych. Nieznaczny program usług bytowych, handlu i gastronomii może być realizowany w małych pawilonach usługowych, o architekturze nawiązującej do otaczającej zabudowy i w charakterze nie odbiegającym od skali zabudowy gminy.
- Usługi podstawowe w osiedlach mieszkaniowych (Pakosławice, Frączków) mogą być realizowane w małych pawilonach usługowych wolnostojących lub dobudowanych do budynku mieszkalnego. Mogą być również wbudowane w partery budynków mieszkalnych.
- Rozbudowa usług podstawowych w zakresie oświaty możliwa jest poprzez rozbudowę i modernizację istniejących obiektów. Budowa sal gimnastycznych powinna nawiązywać architektonicznie do istniejących szkół oraz otaczającej zabudowy.
- Reforma oświaty może wymusić likwidację, a w konsekwencji zmianę funkcji małych szkół podstawowych. Obiekty te mogą być przekształcone na potrzeby opieki zdrowotnej (hospicja, niepubliczne placówki zdrowotne), opieki społecznej (dom opieki społecznej, mieszkania zastępcze) lub na inne cele związane z kulturą, usługami bytowymi, nieuciążliwymi zakładami produkcyjnymi, nieuciążliwymi zakładami rzemieślniczymi.
- Priorytetowego potraktowania wymaga rzemiosło usługowe i produkcyjne na terenie gminy. Dziedzina ta powinna być intensywnie rozwijana. Dla dziedziny tej wykorzystać można bazy produkcyjno-magazynowe gospodarstw rolnych (d. PGR) poprzez ich adaptację. Dopuszczyć należy również rzemiosło usługowe i drobne zakłady rzemiosła produkcyjnego (o nieuciążliwym charakterze) w obrębie zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. W przypadku braku technicznych możliwości adaptacji w/w obiektów na cele rzemiosła, lub nieopłacalności ekonomicznej tych obiektów, stwarza się w studium możliwość realizacji zabudowy usług rzemieślniczych w każdej z miejscowości w formie nowo- realizowanej zabudowy I kondygnacyjnej (zabudowy przemysłowo-magazynowej).
- Wyznaczone tereny przy drodze krajowej nr 46 – położony po jej wschodniej stronie, przeznaczają się pod techniczne zaplecze motoryzacji (stacja paliw, motel, gastronomia, handel, usługi motoryzacyjne).
- Wyznaczony teren (na działce nr 399/2 i sąsiednich) przy drodze krajowej nr 46 – położony po jej zachodniej stronie, przeznaczają się pod techniczne zaplecze motoryzacji (stacja paliw z usługami towarzyszącymi).
- Dodatkowe tereny sportowe (i rekreacyjne) wprowadza się na działce 365 w Reńskiej Wsi .
- Na wyznaczonym terenie przy drodze krajowej nr 46 – położonym po jej zachodniej stronie, dopuszcza się poza zabudowę przemysłową, magazynową i usługową, realizację zabudowy usług rzemieślniczych.

3. Zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa, usługowa.

Tereny przeznaczone pod rozwój zabudowy zagrodowej (produkcji rolnej), mieszkaniowej, usługowej w ramach której zakłada się:

- w ramach rozwoju zabudowy mieszkaniowej:
 - lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- w formie zabudowy wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej
 - o niskiej intensywności zabudowy- MN ($In < 0,35 \div 0,40$),
 - o wysokości budynków do 2 kondygnacji nadziemnych z poddaszem użytkowym,
 - o wystroju architektonicznym nawiązującym do zasad architektury Opolszczyzny i obszaru wiejskiego gminy,
- obiekty gospodarcze i inwentarskie, które mogą być realizowane w obrębie terenów przewidzianych pod lokalizację zabudowy zagrodowej, należy lokalizować jako budynki maksymalnie dwukondygnacyjne, o wysokości nie przekraczającej wysokości budynku głównego-mieszkalnego i architekturze nawiązującej do architektury budynku głównego,
 - w uzasadnionych przypadkach intensyfikację starej zabudowy (w ramach wtórnych podziałów działek),
 - realizację funkcji uzupełniających związanych z handlem i usługami w formie wolnostojącej zabudowy o wysokości maksymalnie do 2 kondygnacji, bądź poprzez lokalizację wbudowanych usług w parterach budynków mieszkalnych lub w obiektach dobudowanych do budynku mieszkalnego.
 - w ramach rozwoju zabudowy usługowej:
 - realizację usług bytowych, handlu, gastronomii, i in. w zabudowie wolnostojącej o wysokości nie przekraczającej 2 kondygnacji nadziemnych,
 - realizację obiektów i urządzeń sportowych (baseny, boiska sportowe do gier dużych i małych, korty tenisowe, i in.),
 - zabezpieczenie miejsc parkingowych w formie ogólnie dostępnych parkingów oraz na wydzielonych działkach przeznaczonych pod usługi,

4. Tereny wymagające przekształceń i rewaloryzacji.

Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wizerunku gminy wymusza konieczność modernizacji istniejącego zainwestowania. W ramach rewaloryzacji i rewitalizacji wyznacza się tereny w miejscowości gminnej i w wiejskich jednostkach obejmujące:

- obszary zabudowane położone wzdłuż drogi powiatowej 1601-O w Pakosławicach, wchodzące w obszar ogólnogminnego ośrodka usługowego,
- tereny przemysłu w Prusinowicach,
- teren baz składowo – magazynowych i baz gospodarczych,
- tereny zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej wszystkich wsi.

5. Zabudowa przemysłowa

Klasyczna zabudowa przemysłowa zlokalizowana jest w miejscowościach Prusinowice (cegielnia), Reńska Wieś (piekarnia, zakład drzewny), Nowakach (młyn). Zabudowa istniejących zakładów może być modernizowana w dostosowaniu do zmieniających się technologii i rozbudowywana w dostosowaniu do możliwości terenowych.

Istniejące zakłady należy dostosować do obowiązujących norm w zakresie ochrony środowiska i ograniczenia uciążliwości do granic własności określonych tytułem prawnym. Szczególnego znaczenia nabiera ograniczenie uciążliwości cegielni, głównie w zakresie emisji do powietrza z kotłowni zakładowej.

Nowo projektowana zabudowa przemysłowa (łącznie z zabudową magazynową i usługową) w formie nowoczesnej zabudowy I kondygnacyjnej, zrealizowana w nowoczesnej formie i w nowoczesnej technologii stanowić winna na wyznaczonych terenach, przy drodze krajowej nr 46 element aktywizacji gospodarczej gminy i przyciągający innych inwestorów na teren gminy.

XI. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO OBSZARÓW OSADNICZYCH.

1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa .

Założono następujące kierunki rozwoju mieszkalnictwa w dostosowaniu do potencjału i charakteru rozwojowego poszczególnych wsi:

- wieś Pakosławice – Reńska Wieś:
 1. utrzymuje się tereny pod rozbudowę osiedla mieszkaniowego jednorodzinne w Pakosławicach,
 2. nowe tereny pod zabudowę jednorodziną (wraz z zabudową usługową) utrzymuje się w studium zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowanych gminy oraz na działkach przyległych do terenów zabudowanych (wg pozytywnie rozstrzygniętych wniosków);
- pozostałe wsie:
- w pozostałych wsiach o dominującej funkcji rolniczej z uzupełniającą funkcją mieszkaniową zakłada się realizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego plombowego, uzupełniającego i odtworzeniowego zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowanych gminy oraz na działkach przyległych do terenów zabudowanych (wg pozytywnie rozstrzygniętych wniosków).
- **Granica dopuszczalnego zainwestowania określona na rysunku studium jest nieprzekraczalną granicą rozwoju mieszkalnictwa na terenie wszystkich jednostek osadniczych.**

2. Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej.

Ze względu na istniejące uwarunkowania i dotychczasowe tradycje przemysłowe główny kierunek rozwoju funkcji przemysłowej wyznacza się w Pakosławicach. Polityka w tym zakresie powinna zmierzać do:

- przygotowania nowych terenów przemysłowo – usługowych w Pakosławicach o pow. ok. 8 ha wzdłuż drogi krajowej nr 46 (po jej zachodniej stronie, przy skrzyżowaniu z drogą powiatową 27-601), położonych poza zabudową wsi,
- zabezpieczenie możliwości utrzymania istniejącej cegielni i zakładu materiałów budowlanych (betonowych) w Prusinowicach, których lokalizacja poza zabudową wiejską nie stwarza kolizji przestrzennych,
- utrzymanie funkcji produkcyjnej w pozostałych istniejących zakładach,
- adaptacji obiektów gospodarczych nie wykorzystywanych na potrzeby rolnictwa z przeznaczeniem na cele rzemiosła nieuciążliwego i małych zakładów produkcyjnych z uwzględnieniem preferencji związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym ,
- realizacji nowych obiektów produkcyjnych na terenach wiejskich zlokalizowanych poza zabudową mieszkaniową w strefach produkcyjnych wsi.

3. Kierunki rozwoju zabudowy letniskowej.

Ze względu na rolniczy charakter gminy lokalizację zabudowy letniskowej wskazuje studium tylko we wsi Radowice o potencjalnej funkcji turystyczno-rekreacyjnej. We wsi tej wyznacza się w studium

tereny bezpośrednio przyległe do kompleksu leśnego „Lasu Biechowskiego” na gruntach o najniższych walorach bonitacyjnych na cele budownictwa letniskowego lub rekreacyjnego. Dopuszcza się również przekształcenia w w/w wsi oraz dodatkowo we wsiach Biechów i Nowaki zabudowy zagrodowej na zabudowę letniskową. Nie wyznacza się nad zbiornikiem na rzece Korzkiew (Jez. Korzkiew) terenów pod zabudowę letniskową.

4. Obszary wielofunkcyjne przeznaczone do realizacji nowych programów gminy

W studium wyznacza się 6 zasadniczych kompleksów terenów wielofunkcyjnych, stanowiących potencjalne tereny aktywizacji funkcjonalnej i gospodarczej:

- tereny przemysłowo – usługowe w Pakosławicach o pow. ok. 8 ha wyznaczone wzdłuż drogi krajowej nr 46 (po jej zachodniej stronie, przy skrzyżowaniu z drogą powiatową 1601-O),
- teren przy drodze krajowej nr 46 – położony po jej wschodniej stronie, przeznaczony pod techniczne zaplecze motoryzacji (stacja paliw, motel, gastronomia, handel, usługi motoryzacyjne),
- teren przy drodze krajowej nr 46 – położony po jej zachodniej stronie (dz.399/2 we wsi Pakosławice), przeznaczony pod techniczne zaplecze motoryzacji (stacja paliw z usługami towarzyszącymi),
- pałac we Frączkowie przekształcony na hotel z parkiem krajobrazowym stanowiący znaczący element aktywizacji turystycznej,
- zbiornik wodny „Jezioro Korzkiew” (przeznaczony m. in. na cele związane z hodowlą ryb) mogący przyczynić się do rozwoju turystyki kwalifikowanej (wędkarstwo), który wykorzystywany może być na cele rekreacyjno – turystyczne o znaczeniu lokalnym,
- tereny położone w sąsiedztwie „Lasów Biechowskich” przeznaczone na cele budownictwa letniskowego,
- tereny we wsi Prusinowice związane z przemysłem materiałów budowlanych tj. cegielnia (bazująca na złożu ilów trzeciorzędowych) i zakłady wyrobów budowlanych.

Poza w/w terenami zaleca się wykorzystanie baz produkcyjno-magazynowych (m.in. po b. PGR) na cele przetwórstwa rolno-spożywczego i rzemiosła produkcyjno-usługowego.

XII. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

1. Zasady i polityka gminy dotyczące systemu transportowego.

Generalne zasady określone w studium zmierzają do utrzymania dotychczasowych systemów transportowych :

- drogowego,
- kolejowego,

obejmujących transport towarowy i pasażerski.

Przez gminę przebiega 1 droga krajowa oraz 1 droga wojewódzka.

Pozostałe drogi powiatowe i gminne tworzą układ uzupełniający o małym znaczeniu transportowym.

Układ kolejowy tworzy jedna linia Nysa-Grodków-Brzeg.

Zaplecze motoryzacji na terenie gminy tworzą: warsztaty rzemieślnicze samochodowe (mechaniczno-blaharskie).

W systemie kolejowym założono utrzymanie linii kolejowej nr 288 znaczenia lokalnego relacji Nysa- Grodków- Brzeg (z 2 przystankami w Pakosławicach i Bykowicach).

W systemie drogowym założono utrzymanie istniejących dróg:

- **drogi krajowej:**
-Nr 46 Kłodzko - Nysa – Niemodlin – Karczów – Opole – Częstochowa - Szczekociny (dawna Nysa-Karczów)- dł. 4,5km.,
- **oraz dróg wojewódzkich:**
-Nr 401 Brzeg – Grodków – Pakosławice- dł. 1,5km.,

Pozostałe drogi, wg poniższego wykazu, zakwalifikowane zostały do dróg powiatowych pozamiejskich i wraz z siecią istniejących dróg gminnych przewidziane są w studium do utrzymania.

Drogi powiatowe zamiejskie:

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość
1601 O	Prusinowice - Biechów	10,7 km
1657 O	Jaszów - Karłowice Wielkie	0,9 km
1662 O	Słupice - Nowaki	2,9 km
1663 O	Nysa – Jaszów	12,5 km
1664 O	Śmiłowice - Radowice	4,6 km
1665 O	Radzikowice - Śmiłowice	5,9 km
1667 O	Reńska Wieś - Bykowice	2,9 km
1677 O	Nysa - Regulice - Bykowice	0,8 km
1602 O	Złotogłowice - Prusinowice	0,9 km

Drogi gminne - obejmują drogi typu gospodarczego oraz ulice dojazdowe wewnątrz wiejskie poza w/w ciągami.

Pierwszorzędne znaczenie zmierzające do właściwego funkcjonowania układu komunikacyjnego i poprawy bezpieczeństwa ruchu będą miały następujące działania:

- modernizacja drogi krajowej,
- modernizacja wszystkich dróg powiatowych i wszystkich ulic wewnątrz wiejskich,
- powszechne wprowadzanie chodników na terenach zainwestowanych wsi,
- wprowadzanie ciągów (tras) rowerowych,
- przystosowanie dróg gospodarczych do przejazdu ciężkimi maszynami rolniczymi.

Równie ważnym priorytetem jest zapewnienie funkcjonowania komunikacji zbiorowej autobusowej (PKS) obsługującej wszystkie miejscowości gminy.

2. Kierunki i zasady funkcjonowania układu drogowego.

W studium utrzymany został dotychczasowy układ funkcjonalny dróg. Układ ten wymaga jednakże modernizacji w dostosowaniu do parametrów technicznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43 poz.430 z 1999r.), których wybrane warunki techniczno-funkcjonalne określone w oparciu o w /w rozporządzenie zestawiono w poniższych tabelach K-1,K-2,K-3.

Główne zmiany modernizacyjne i uwarunkowania realizacyjne dotyczyć będą :

- podniesienia klasy drogi krajowej nr 46, z klasy G na GP (szerokość drogi w liniach rozgraniczenia należy przyjąć min. 50m.),

- dostosowania odległości między skrzyżowaniami na drodze krajowej do cyt.wyż.warunków technicznych (na terenie zabudowy nie mniej niż 1000m , poza terenem zabudowy nie mniej niż 2000m),
- zapewnienia obsługi komunikacyjnej terenów w sąsiedztwie drogi krajowej 46 wyłącznie poprzez układ dróg niższych klas lub dróg wewnętrznych dowiązanych do istniejących lub uzgodnionych z zarządcą drogi skrzyżowań i zjazdów,
- utrzymania drogi wojewódzkiej w parametrach klasy G (Nr 401 – Brzeg – Grodków – Pakosławice),
- doprowadzenia dróg powiatowych do pełnych parametrów przewidzianych dla klas G i Z,
- utrzymanie dróg gminnych w parametrach przewidzianych dla klas L i D.

W powyższych zmianach modernizacyjnych uwzględnić należy parametry techniczne zawarte w poniższych tabelach.

Tab.K-1 Dopuszczalne klasy dróg na terenie gminy.

Kategoria drogi	Klasyfikacja
droga krajowa	główne ruchu przyspieszonego (GP); główne (G)
droga wojewódzka	główne (G); zbiorcze (Z)
droga powiatowa	główne (G); zbiorcze (Z) i wyjątkowo lokalne (L)
droga gminna	lokalne (L); dojazdowe(D)

Tab.K-2 Wybrane parametry techniczno – użytkowe dróg na terenie zabudowy

Klasa Drogi	Prędkość projektowa (km/h)	Ilość pasów ruchu	Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających ulicy o przekroju (m)		
			1x2	2x2	2x3
GP	70,60	1x2; 2x2; 2x3	30	40	50
G	60,50	1x2; 2x2; 2x3	25	35	45
Z	60,50,40	1x2; 2x2	20	30	-
L	40,30	1x2	12	-	-
D	30	1x2	10	-	-

Tab.K-3 Wybrane parametry techniczno – użytkowe dróg poza terenem zabudowy i nie przeznaczonym pod zabudowę

Klasa drogi	Prędkość projektowa (km/h)	Ilość pasów ruchu	Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających ulicy o przekroju (m)		
			1x2	2x2	2x3
GP	100, 80, 70,60	1x2; 2x2; 2x3	25	35	45
G	70,60,50	1x2; 2x2	25	35	-
Z	60,50,40	1x2; 2x2	20	30	-
L	50,40	1x2	15	-	-
D	40,30	1x2	10	-	-

Dla drogi krajowej i wojewódzkiej wprowadza się dodatkowe następujące ustalenia:

Nie zezwala się na nowe, indywidualne, bezpośrednie włączenia komunikacyjne terenów objętych zmianą studium do drogi krajowej nr 46 (za wyjątkiem stacji paliw na działce 399/2). Projektowane włączenia należy wykonać jedynie do istniejących dróg posiadających skrzyżowania z drogą krajową nr 46.

Nowo projektowane obiekty budowlane na terenach zlokalizowanych przy drodze krajowej nr 46 powinny mieć zachowane minimalne odległości linii zabudowy zgodne z art.43.1 ustawy z dnia 21. marca 1985r. o drogach publicznych (Dz.U.1985r. Nr 14 poz. 60 z późn. zm.) oraz zapewnioną odpowiednią ochronę akustyczną.

Nie dopuszcza się możliwości lokalizacji wzdłuż drogi krajowej w pasie drogowym obiektów budowlanych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej nie związanej z funkcjonowaniem drogi. Dopuszcza się lokalizację przyłączy do istniejących mediów zlokalizowanych w pasie drogowym drogi krajowej jedynie prostopadłe do osi jezdni.

Zabrania się również w pasie drogi krajowej nr 46 umieszczania reklam poza obszarami zabudowanymi, z wyjątkiem parkingów.

Należy zminimalizować ilość włączeń do drogi wojewódzkiej nr 401. Włączenia z terenów przeznaczonych pod zabudowę powinny odbywać się poprzez drogi zbiorcze.

3. Ciągi dróg rowerowych

Zasadniczy układ dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych łączący poszczególne wsie zezwala na docelowe wprowadzenie w pas drogowy ciągów dróg rowerowych.

Przy przebudowie i modernizacji dróg głównych (G) i niższych dopuszcza się przy prawej krawędzi wyznaczenie pasa dla rowerów o szerokości nie mniejszej niż 1,50 m.

Dopuszczalna realizacja układu ciągów rowerowych etapami.

Docelowo drogi rowerowe należy wprowadzać wzdłuż wszystkich dróg: wojewódzkiej i powiatowych; zasadnicze drogi gminne-gospodarcze łączące poszczególne wsie pomiędzy sobą mogą spełniać jednocześnie funkcje dróg rowerowych po utwardzeniu nawierzchni ich jezdni (nawierzchnia asfaltowa).

4. Kierunki zewnętrznych powiązań komunikacyjnych.

W studium utrzymane zostały dotychczasowe zewnętrzne powiązania komunikacyjne poprzez istniejący układ drogowy z Opolem - miastem wojewódzkim, Nysą, siedzibą powiatu, Grodkowem i Niemodlinem.

Drogą krajową Nr 46 relacji Kłodzko - Nysa – Niemodlin – Karczów – Opole – Częstochowa - Szczekociny, docelowo trasą ekspresową, zapewnione jest połączenie z Opolem, Nysą, Niemodlinem.

Założone utrzymanie linii kolejowej Nysa – Grodków - Brzeg zapewni gminie połączenia z tymi miejscowościami.

5. Komunikacja zbiorowa.

Wszystkie jednostki osadnicze obsługiwane są systemem komunikacji zbiorowej autobusowej. W studium zakłada się utrzymanie sieci przystanków, do których dojeżdża mieszczą się w izochronie 15 min.

6. Zaplecze techniczne motoryzacji.

Ważnym elementem sprawnego funkcjonowania komunikacji kołowej jest właściwy poziom, dostosowany do współczesnych standardów technicznego zaplecza motoryzacji.

Podstawowe zadania z tym związane dotyczą:

- budowy stacji paliw z programem uzupełniającym (motel, gastronomia, stacja obsługi, parking, in.) we wsi Pakosławice na wyznaczonych w planie miejscowym terenach inwestycyjnych oraz na działce nr 399/2, przy drodze krajowej nr 46 (w rejonie skrzyżowania z drogą powiatową nr 1601 O ,
- utrzymania (reaktywacji) stacji paliw w Pakosławicach przy drodze 401,
- utrzymania i rozbudowy sieci warsztatów samochodowych.

Nie wyznacza się na terenie gminy parkingu sezonowego dla ciężkich pojazdów zobowiązanych przepisami do przerwy w ruchu w dni wolne od pracy.

XIII. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej.

Gmina posiada uregulowany system zaopatrzenia ludności w wodę. Wszystkie miejscowości są wyposażone w sieć wodociągową zaopatrywaną w wodę z 4 stacji uzdatniania wody (w Spinach, Korzękwicach, Rzymianach i Reńskiej Wsi).

Ujęcia te posiadają pozwolenia wodno prawne wydane przez Starostwo Powiatowe w Nysie:

- Korzękwice Dec.ROŚ.III.6223-5/2002 z 2002.05.08,
- Rzymiany Dec.ROŚ.6341.24.2012M z 2012.08.21 ważna do 20.08.2032r., wyznaczona strefa ochrony bezpośredniej,
- Spiny Dec.ROŚ.III.JM.6223-19/09 z 2009.11.04 ważna do 3.11.2029r.,
- Reńska Wieś Dec.ROŚ.IV.MK.6223-14/10 z 2010.09.03 ważna 31.12.2031r. z ustanowioną strefą ochrony bezpośredniej w granicach ogrodzenia SUW.

Ze względu na konieczność ochrony środowiska wodnego - ochrony wód powierzchniowych i wglębnych i ogromne znaczenie dla zaopatrzenia w wodę dla celów komunalno - produkcyjnych wymagane jest podjęcia zdecydowanych i efektywnych działań w zakresie budowy systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków. Rozbudowie poddać należy wraz z siecią kanalizacyjną istniejące 2 oczyszczalnie ścieków we Frączkowie i Biechowie. Pozostały teren gminy objąć należy projektowanymi systemami kanalizacyjnymi z wysokosprawnymi oczyszczalniami ścieków zgodnie z opracowaną przez gminę koncepcję odprowadzenia ścieków. Studium dopuszcza również wykorzystanie w gminie przydomowych oczyszczalni ścieków, przy spełnieniu warunków wynikających z ochrony środowiska.

W/w działania zapewnią ochronę zarówno wód powierzchniowych jak i wglębnych, w tym ujęć, z których korzystać będą wodociągi gminne.

2. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.

Zaopatrzenie w wodę będzie bazować na wodociągach grupowych i zbiorowych.

2.1. Wodociągi grupowe i zbiorowe.

Gmina posiada uregulowany system zaopatrzenia ludności w wodę. Wszystkie miejscowości są wyposażone w sieć wodociągową zaopatrywaną w wodę z 4 stacji uzdatniania wody (w Spinach, Korzękwicach, Rzymianach i Reńskiej Wsi).

- **Ujęcie wody Pakosławice – Reńska Wieś.** Źródłem wody dla wodociągu są trzy studnie wiercone. Dla wyrównania potrzeb w godzinach szczytowego poboru wody służy zbiornik wyrównawczy o pojemności 300 m³. Woda ze studni wymaga uzdatnienia. Zgodnie z pozwoleniem wodno – prawnym pobór wody z ujęcia nie może przekraczać 53 m³/h.

Z ujęcia zaopatrywane są niżej wymienione miejscowości:

- Pakosławice
- Reńska Wieś
- Prusinowice
- Spiny

Średni, dobowy pobór wody w roku 2005 wyniósł 300 m³/dobę.

Długość sieci: 20,1 km.

Liczba mieszkańców: 1750 os.

➤ **Ujęcie wody Spiny.** Ujęcie wody stanowią dwie studnie wiercone. Woda dostarczana jest do odbiorców z niżej wymienionych miejscowości:

- Spiny
- Słupice
- Nowaki
- Smolice
- Biechów
- Godkowice

Ustanowione w pozwoleniu wydajności studni nie mogą przekroczyć:

- studnia nr 1 – 36 m³/h
- studnia nr 2 – 30 m³/h

Praca studni odbywa się przemiennie, co tydzień. Woda z ujęcia nie podlega uzdatnieniu.

Średni, dobowy pobór wody w roku 2005 wyniósł 103 m³/dobę.

Długość sieci: tranzyt: 9,8 km.

sieć rozdzielcza: 4,3 km.

Liczba mieszkańców: 894 os.

➤ **Ujęcie wody Rzymiany.** Pobór wody odbywa się za pomocą studni wierconej, zgodnie z pozwoleniem wodno – prawnym; w ilości 5 m³/h. Średni dobowy pobór wody za 2005 r. wyniósł 8 m³/dobę.

Z ujęcia zaopatrywani są mieszkańcy Rzymian oraz Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (RSP).

Ujmowana woda podlega uzdatnieniu.

Długość sieci rozdzielczej: 1,0 km.

Liczba mieszkańców: 194 os.

Liczba zainstalowanych wodomierzy (liczba gospodarstw): 60 szt.

➤ **Ujęcie wody Korzękwice.** Ujęcie stanowią dwie studnie wiercone. Studnie eksploatowane są naprzemiennie. Woda z ujęć, podlega procesom uzdatniania i przeznaczona jest na zaopatrzenie niżej wymienionych miejscowości:

- Korzękwice,
- Frączków,
- Goszowice,
- Śmiłowice,
- Bykowice.

Na ujęciu znajduje się zbiornik wyrównawczy o pojemności 300 m³.

Średni, dobowy pobór wody wynosi 160 m³/dobę.

Długość sieci: tranzyt: 3,9 km.

sieć rozdzielcza: 3,8 km.

Liczba mieszkańców: 966 os.

Wyznacza się strefy ochronne ujęć wody obejmujące teren ochrony pośredniej ujęć wody, zgodnie z oznaczeniem na rysunku studium, na podstawie wydanych decyzji administracyjnych:

- 1) dla ujęcia wody we wsi Rzymiany, o średnicy 1000m; decyzja Starostwa Powiatowego w Nysie nr ROŚ.III.6223-42/2000 z 17.01.2001r.,
- 2) dla ujęcia wody we wsi Spiny, o średnicy 216m dla studni nr 1 i 320m dla studni nr 2; decyzja Starostwa Powiatowego w Nysie nr ROŚ.III.6223-43/2000,

Gmina posiada określoną ilość źródeł zasilania w wodę, które to źródła będą użytkowane w dalszym ciągu, co znaczy, że nie planuje się zabudowy nowych ujęć.

Na dzień dzisiejszy tzn. w momencie zamontowania w większości gospodarstw rolniczych liczydeł (wodomierzy) oraz z powodu zmiany właścicieli byłych gospodarstw państwowych całkowicie inaczej kształtuje się rozbiór wody. Zaznacza się wyraźną tendencję w oszczędności wody, co tym samym zmienia wyniki rozbioru wody obliczone wskaźnikowo.

Likwidacji lub zawieszeniu uległy ujęcia indywidualne zaopatrujące w szczególności państwowe zakłady i gospodarstwa rolne, które były w niektórych przypadkach dostawcą wody dla sąsiadujących gospodarstw indywidualnych.

Udokumentowane zasoby wody wykazują jednak natychmiastową potrzebę odwiertu nowych studni głębinowych w szczególności:

- odwiert studni awaryjnej dla wsi Rzymiany o wydajności ok. 5m³/h,
- zamontowanie dodatkowego zbiornika buforowego ok. 50 m³,
- odwiert studni awaryjnej dla wodociągu Spiny o wydajności ok. 40m³/h,
- odwiert studni awaryjnej dla wodociągu Pakosławice o wydajności ok. 40m³/h.

Aby usprawnić działanie systemu wodociągowego należy wykonać szereg prac modernizacyjnych obejmujących m.in.:

- dokonać przełożenia czynnej obecnie sieci z rur azbestocementowych na rury wodociągowe PVC (w samej wsi gminnej Pakosławice ok. 1000m),
- bezwzględnej modernizacji należy poddać ponadto urządzenia SUW Korzękwice oraz SUW Rzymiany, które na dzień dzisiejszy są przestarzałe i energochłonne.

W projektach należy zastosować nowoczesne rozwiązania dystrybucji i uzdatniania wody tworząc je w możliwie dużym stopniu bezobsługowymi (automatycznymi).

2.2. Wodociągi zakładowe

Na terenie gminy Pakosławice oprócz zbiorowego zaopatrzenia w wodę istniały wodociągi należące do byłych kombinatów pgr.

W chwili obecnej wszystkie wodociągi zakładowe są nieczynne lub zawieszono.

Należy zwrócić uwagę, że w miejscowościach dokąd doprowadzenie wody z wodociągów zbiorowych jest nieopłacalne pracują obecnie ujęcia wody pozostałe po wodociągach zakładowych. Są to następujące miejscowości i przysiółki:

- Śmiłowice,
- Naczków,
- Radowice.

3. Kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych.

W gminie Pakosławice funkcjonują obecnie dwie oczyszczalnie ścieków- we Frączkowie i Biechowie. Oczyszczalnie ścieków w Biechowie i Frączkowie to oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne o przepustowości 90 m³/d. Zrzuty ścieków komunalnych trafiają do Śmiłowickiego Potoku z oczyszczalni ścieków w Biechowie i do rzeki Korzkiew z oczyszczalni ścieków we Frączkowie. Dla wsi położonych w północnej części gminy planuje się budowę oczyszczalni ścieków.

Dla pełnej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawy ogólnego stanu środowiska przyrodniczego wprowadza się na terenie następujące zasady i kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych w oparciu o prognozowaną ilość ścieków zawartą w poniższym zestawieniu.

Tab. Prognozowana ilość ścieków.

L.p.	Miejscowość	Ilość ścieków m ³ /d	Infiltracja Ok.30% m ³ /d	Sumaryczna Ilość ścieków m ³ /d
1	Biechów	81.14	24.34	105.48
2	Bykowice	15.68	4.70	20.38
3	Goszowice	59.50	17.85	77.35
4	Frączków	71.40	21.42	92.82
5	Korzękwice	50.39	15.12	65.51
6	Nowaki	92.11	15.63	67.74
7	Pakosławice	138.81	41.64	180.45
8	Prusinowice	109.73	32.92	142.65
9	Reńska Wieś	94.38	28.31	122.69
10	Rzymiany	25.91	7.77	33.68
11	Słupice	11.40	3.42	14.82
12	Smolice	17.10	5.13	22.23
13	Strobice	19.95	5.99	25.84
14	RAZEM:			971.64

Gospodarkę ściekową na terenie gminy Pakosławice można podzielić na dwa główne obszary:

- zlewni oczyszczalni w Nysie, do której należą miejscowości: Pakosławice, Reńska Wieś, Prusinowice, Strobice, Nowaki; proponuje się włączenie tych miejscowości do aglomeracji oczyszczalni w Nysie (zgodnie z „Koncepcją skanalizowania 5 wsi gminy Pakosławice” oprac. mgr inż. Mirosław Bartocha).

Do czasu realizacji koncepcji oraz jako rozwiązanie alternatywne do powyższego, wprowadza się na terenie miejscowości Pakosławice biologiczne oczyszczalnie ścieków obsługujące miejscowości Pakosławice, Prusinowice i Strobice.

- pozostałą część gminy, która bazować będzie na istniejących i projektowanych oczyszczalniach ścieków:

➤ istniejąca oczyszczalnia mechaniczno- biologiczna we Frączkowie:

- aktualna przepustowość oczyszczalni 78 m³/h,
- perspektywiczna przepustowość ~ 271 m³/h,
- docelowo obsługiwać będzie wsie i przysiółki: Frączków, Korzekwice, Goszowice i Bykowice,
- rezerwa terenu pod oczyszczalnię ~ 0,45 ha,
- odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Korzkiew;

➤ istniejąca oczyszczalnia mechaniczno- biologiczna w Biechowie:

- aktualna przepustowość oczyszczalni 17,8 m³/h,
- perspektywiczna przepustowość ~ 165 m³/h,
- docelowo obsługiwać będzie wsie i przysiółki: Biechów, Smolice i Godkowiec,
- rezerwa terenu pod oczyszczalnię ~ 0,3 ha,
- odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rów melioracyjny R-H-1 stanowiący dopływ rzeki Korzkiew;

➤ projektowana oczyszczalnia biologiczna w Słupicach:

- docelowo obsługiwać będzie wieś Słupice,
- projektowanej przepustowości: q_{max}: 3.1m³/h;

➤ projektowana oczyszczalnia biologiczna w Biechowie:

- docelowo obsługiwać będzie wieś Biechów i przysiółek Gotkowiec,

- projektowanej przepustowości: $q_{max}: 6.6\text{m}^3/\text{h}$;
- projektowana oczyszczalnia biologiczna w Rzymianach:
 - docelowo obsługiwać będzie wieś Rzymiany,
 - projektowanej przepustowości: $q_{max}: 6.6\text{m}^3/\text{h}$;
- projektowana oczyszczalnia biologiczna w Smolicach:
 - docelowo obsługiwać będzie wieś Smolice,
 - projektowanej przepustowości: $q_{max}: 6.6\text{m}^3/\text{h}$;
- projektowana oczyszczalnia biologiczna w Goszowicach:
 - docelowo obsługiwać będzie wieś Goszowice i przysiółek Śmiłowice,
 - projektowanej przepustowości: $q_{max}: 6.6\text{m}^3/\text{h}$;
- projektowana oczyszczalnia biologiczna we Frączkowie:
 - docelowo obsługiwać będzie wieś Frączków,
 - projektowanej przepustowości: $q_{max}: 6.6\text{m}^3/\text{h}$;
- projektowana oczyszczalnia biologiczna w Korzękwicach:
 - docelowo obsługiwać będzie wieś Korzękwice i Bykowice,
 - projektowanej przepustowości: $q_{max}: 6.6\text{m}^3/\text{h}$.

Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej zdecydowanie korzystnie wpłynie na stan środowiska przyrodniczego.

Przy bilansowaniu ilości ścieków przyjęto, że ich ilość będzie wynosić ok.95% ilości poboru wody na cele socjalno-bytowe.

Warunki funkcjonowania systemów kanalizacyjnych.

Warunki wiejskie wyróżniają się pewnymi cechami, które znacznie utrudniają projektowanie kanalizacji grawitacyjnej. Są to:

- niewielkie ilości ścieków – małe napelnienie i prędkość,
- prowadzenie kanałów z maksymalnym spadkiem,
- duże rozproszenie budownictwa,
- niekorzystne warunki topograficzne,
- wysokie koszty wykonania kanalizacji grawitacyjnej.

Konsekwencją tego jest budowa w gminie systemów grawitacyjno-ciśnieniowych.

Przedstawiona koncepcja dla gminy Pakosławice jest koncepcją optymalną. Należy jednak dokonać analizy zastosowania systemowych transportów ciśnieniowych ścieków. Takie rozwiązania są coraz częściej stosowane na terenach wiejskich ze względu na:

- obniżenie kosztów robót ziemnych,
- wysoką sprawność instalacji,
- ograniczenie procesu zagniwania ścieków w transporcie,
- zminimalizowanie przekrojów kanałów przesyłowych,
- transport na duże odległości – zmniejszenie ilości oczyszczalni.

Biorąc pod uwagę to, że kanalizacją ciśnieniową nie należy przesyłać wód deszczowych słuszną na dzisiaj jest koncepcja przedstawiona powyżej.

4. Kierunki i zasady usuwania odpadów stałych.

Na terenie gminy nie jest zlokalizowane gminne wysypisko odpadów. Odpady komunalne są przez mieszkańców segregowane, a następnie wywożone przez specjalistyczną firmę na wysypisko w Domaszkowicach.

Polityka w zakresie gospodarki odpadami zmierzać powinna do osiągnięcia następujących celów:

- likwidacji „dzikich wysypisk śmieci”,
- selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- utrzymania segregacji odpadów,
- wykorzystanie odpadów w drodze powrotu do cyklu produkcyjnego (recykling),
- zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów (upowszechnianie w procesach produkcyjnych najlepszych technologii – BAT).

Zasady usuwania odpadów powinny być zgodne z obowiązującym w gminie Planem Gospodarki Odpadami oraz z przepisami szczególnymi dotyczącymi odpadów.

5. Kierunki zaopatrzenia w gaz ziemny.

W obecnej chwili gmina Pakosławice nie posiada na swoim terenie sieci gazociągowej, z której korzysta.

Gmina posiada stosunkowo korzystne przesłanki do wprowadzenia na swój teren sieci gazu przewodowego.

Źródłem gazu dla gazyfikacji gminy może być gazociąg wysokoprężny gazu ziemnego wysokometanowego GZ-50 DN 250CN4,0MPa relacji Kopice-Nysa, przebiegający przez teren gminy.

Koncepcja zaopatrzenia gminy w gaz oparta jest na następujących zadaniach:

- budowa głównego tranzytowego odcinka sieci gazowej (gazociągu wysokiego ciśnienia) w osi “wschód-zachód” poprzez prawie całą szerokość gminy; trasa gazociągu przebiegać powinna od przyłączenia poprzez stację redukcyjną i następujące miejscowości:
Stacja redukcyjna – Pakosławice – Reńska Wieś – Smolice – Biechów – Nowaki (odnoga do Prusinowic i odnoga do Korzękwic i Frączkowa),
- realizację stacji redukcyjno-pomiarowej I^o,
- ułożenie sieci gazowej średniego ciśnienia.

Do czasu podjęcia decyzji o budowie gazociągu gmina wykorzystywać będzie dobrze rozwiniętą sieć dystrybucyjną gazu płynnego propan-butan.

6. Elektroenergetyka.

W układzie sieci najwyższych napięć zakłada się :

a/ adaptację jednotorowej linii 110 kV relacji Orleń-Ziębice,

b/ adaptację linii 220 KV relacji Groszowice-Ząbkowice Śl. - z możliwością jej przebudowy na napięcie 400 kV, w przypadku zaniechania planów realizacji budowy linii 400kV relacji Ząbkowice - Dobrzeń , Dobrzeń Świebodzice,

c/ adaptację jednotorowej linii 110 KV relacji Grodków – Hajduki z odczepem do GPZ Bielice.

Dla linii wysokich napięć należy uwzględnić pasy technologiczne:

- 30-40m dla linii 110kV,

- 50 m dla linii 220kV,
- 70m dla linii 400kV.

Zagospodarowanie terenów pod liniami wysokiego napięcia i w ich pobliżu należy dostosować do przepisów szczególnych uwzględniając zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i terenów przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Odbiorcy energii elektrycznej w gminie zasilani są za pośrednictwem sieci stacji transformatorowych 15/04 KV.

Szacuje się, że ogólny bilans mocy i energii elektrycznej gminy Pakosławice wynosić będzie ok. 2,5 MW. W/w szacunkowy bilans jest wynikiem szczytowych bilansów sporządzonych dla wszystkich wsi. Powyższy bilans przyjęto w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice.

W przypadku wzrostu zapotrzebowania mocy szczytowej przez odbiorców z terenu gminy Pakosławice nastąpi konieczność rozbudowy istniejącego systemu sieci 15kV. Docelowe zapotrzebowanie mocy przewidziane jest z istniejącego, adaptowanego z GPZ w Bielicach i GPZ Orłęta w Nysie.

W studium dopuszcza się również wykorzystanie biomasy roślinnej jako jednego z alternatywnych, odnawialnych źródeł energii oraz większy udział energetyki wodnej, poprzez realizację dodatkowych elektrowni wodnych (na zbiornikach małej retencji) oraz energetyki geotermalnej i solarnej.

7. Zaopatrzenie w ciepło.

Zaopatrzenie w energię cieplną w gminie oparte jest głównie na indywidualnych źródłach ciepła.

Kotłownie pracują na bazie niskoemisyjnych źródeł energii lub wysokosprawnych systemów grzewczych opalanych paliwem stałym.

Kotłownie zaopatrujące w ciepło zabudowę wielorodzinną spółdzielni mieszkaniowych zostały zmodernizowane.

Funkcjonowanie systemu ciepłego w gminie bazować winno na następujących przesłankach:

- brak podstaw do stworzenia scentralizowanego systemu ciepłego na terenie gminy i we wsi gminnej,
- w przypadku realizacji sieci gazu przewodowego upowszechnić należy ogrzewanie obiektów w oparciu o gaz ziemny,
- istniejące źródła lokalne (kotłownie węglowe i koksowe) wymagają modernizacji z wprowadzeniem technologii wysokosprawnych i wysokowydajnych,
- obiekty stare, nie spełniające norm cieplnych wymagają termoizolacji – w obiektach tych po termoizolacji ekonomiczny sens znajduje modernizacja instalacji grzewczych

W działaniach związanych z sukcesywnym ograniczaniem zapotrzebowania na ciepło uwzględnić należy termorenowację ogrzewanych obiektów i zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło na jednostkę powierzchni do ok. 150 kWh/m²/a oraz wykorzystanie energii odnawialnej – ogniwa fotowoltaiczne i instalacje geotermalne.

8. Telekomunikacja.

Dotychczas głównym operatorem telekomunikacyjnym na terenie gminy Pakosławice jest Orange SA. Centralą nadrzędną dla central w gminie pozostanie centrala w Nysie.

Urynkowanie usług telekomunikacyjnych wprowadzić może konkurencję i pojawienie się nowych operatorów usług telekomunikacyjnych.

Założyć należy, że wielkość central i ich ilość zostanie dostosowana do potrzeb rynku gminy Pakosławice (abonentów gminy). Rozwój telekomunikacji powinien osiągnąć wskaźnik gęstości telefonów na poziomie 20 – 25 telefonów na 100 mieszkańców gminy .

W studium dopuszcza się możliwość utrzymania i realizacji sieci napowietrznych na obszarze wiejskim gminy. Zaleca się jednakże na terenach zabudowanych budowę sieci telekomunikacyjnych kablowych.

W rozwoju usług telekomunikacyjnych dążyć należy do rozwoju telekomunikacji bezprzewodowej i objęcia całej gminy sprawnymi systemami operatorskimi oraz dynamicznego rozwoju usług internetowych w oparciu o szerokopasmowy dostęp do internetu, stwarzający optymalne powiązania teleinformatyczne w układzie krajowym i międzynarodowym.

XIV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE.

Aktualnie dla obszaru gminy obowiązują:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice dla terenów niezabudowanych zatwierdzony uchwałą Rady Gminy Pakosławice Nr XXVII/100/05 z dnia 22 czerwca 2005 roku z późn.zmianami;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pakosławice dla terenów zabudowanych zatwierdzony uchwałą Rady Gminy Pakosławice Nr XXV/90/05 z dnia 30 marca 2005 roku z późn.zmianami.

W związku z tym, że dla całego obszaru gminy opracowane zostały plany miejscowe, nie zachodzi konieczność wyznaczenia w studium obszarów, dla których jest obowiązek opracowania planów. W przypadku inwestycji wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne na obszarach objętych planem miejscowym terenów niezabudowanych należy opracować zmiany tego planu. Obowiązek zmiany planu miejscowego wystąpi w przypadku wystąpienia nowych uwarunkowań lub wprowadzenia nowych przepisów szczególnych.

XV. PROPOZYCJE ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

Dla realizacji celów ponadlokalnych wprowadza się propozycje następujących zadań (do ujęcia w rejestrze zadań rządowych i samorządu wojewódzkiego):

- modernizacja drogi krajowej nr 46 ,
- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 401,
- realizacja programu ochrony przeciwpowodziowej i małej retencji , szczególnie w dolinie rzek Cielnicy i Korzkwi,
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej oraz budowa sieci gazowniczej,
- rewaloryzacja obiektów i obszarów objętych ochroną kulturową,
- realizacja programu zalesień.